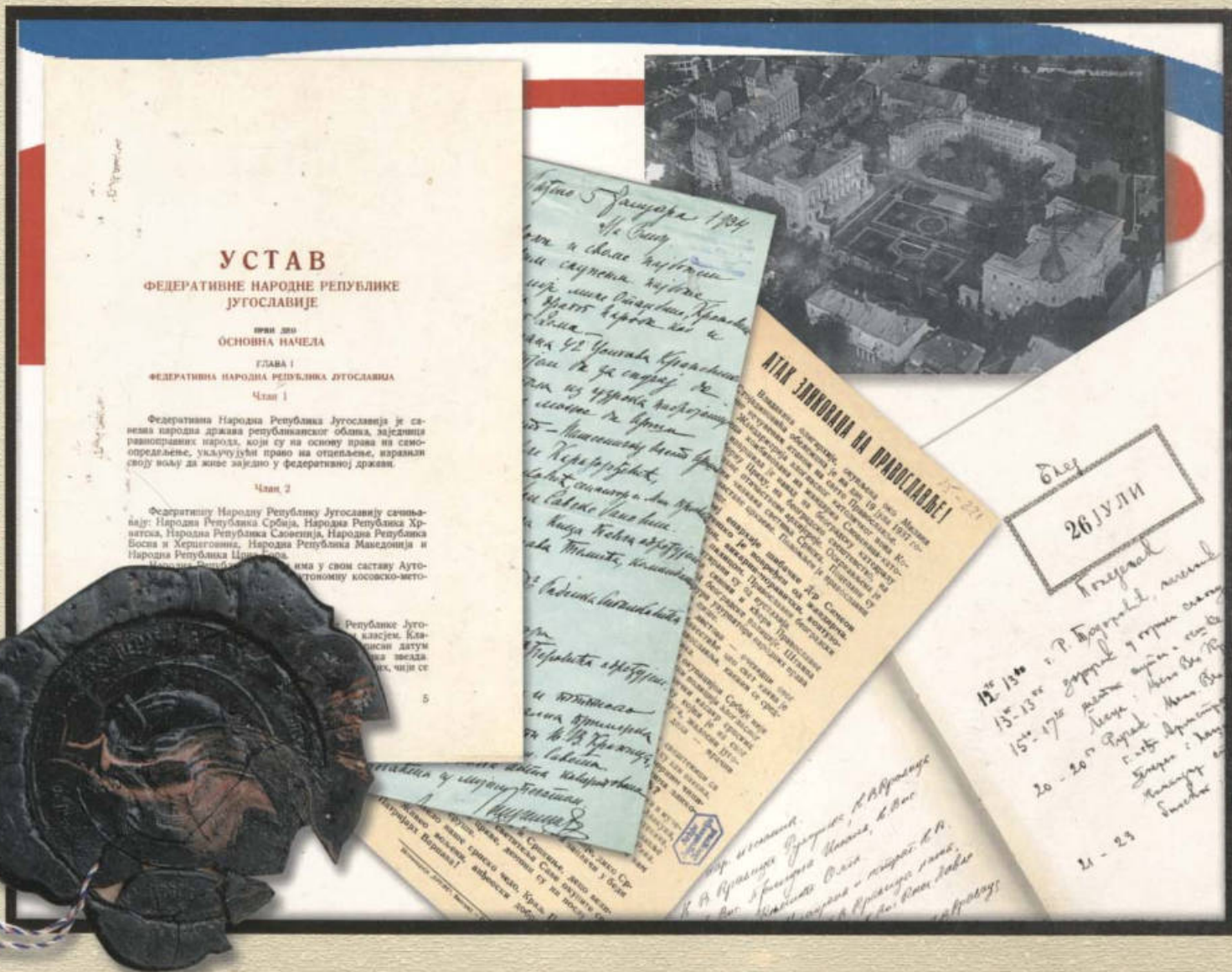

ПОЛА ВЕКА АРХИВА ЈУГОСЛАВИЈЕ

HALF A CENTURY OF THE ARCHIVES OF YUGOSLAVIA

ИЗЛОЖБА
ПОЛА ВЕКА АРХИВА ЈУГОСЛАВИЈЕ
КАТАЛОГ ДОКУМЕНАТА

АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ
БЕОГРАД, 2000

EXHIBITION
HALF A CENTURY OF THE ARCHIVES OF YUGOSLAVIA
CATALOGUE OF DOCUMENTS

ARCHIVES OF YUGOSLAVIA
BELGRADE 2000

ИЗЛОЖБА
ПОЛА ВЕКА АРХИВА ЈУГОСЛАВИЈЕ
КАТАЛОГ ДОКУМЕНАТА

Главни и одговорни уредник
Јован П. Поповић, директор

Уредник
Миладин Милошевић, помоћник директора

Аутор изложбе
Саша Илић, архивист

Стручни сарадници – архивисти
Момчило Анђелковић, Благоје Исаиловић,
Душан Јончић, мр Гојко Маловић,
Милан Медаковић, Митар Тодоровић

Аутор каталога
Саша Илић

Корице
Зорица Смиловић

Аутор уводног текста
др Љубодраг Димић, ванредни професор на
Филозофском факултету у Београду

Превод текста
Светлана Раичевић

EXHIBITION
HALF A CENTURY OF ARCHIVES OF YUGOSLAVIA
CATALOGUE OF DOCUMENTS

Editor-in-Chief
Jovan P. Popovic, director

Editor
Miladin Milosevic, assistant director

Author of the Exhibition
Sasa Ilic, archivist

Expert Assistants
Momcilo Andjelkovic, Blagoje Isailovic,
Dusan Joncic, Mr. Gojko Malovic,
Milan Medakovic, Mitar Todorovic

Author of the Exhibition Catalogue
Sasa Ilic

Cover
Zorica Smilovic

Author of the Introduction
Dr. Ljubodrag Dimic, associate professor
at the Faculty of Philosophy of Belgrade

Translation
Svetlana Raicevic

САДРЖАЈ

Педесет година Архива Југославије, уводни текст, др Љубодраг Димић	4
Пола века Архива Југославије, уводна легенда	6
ИЗЛОЖБА:	
ПОЛА ВЕКА АРХИВА ЈУГОСЛАВИЈЕ	
Први део – АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ – ИСТОРИЈАТ	7
Други део – ЈУГОСЛАВИЈА (1918-1990)	17
ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ ЈУГОСЛАВИЈЕ – ДРЖАВА И СВЕТ ОКО ЊЕ	17
<i>Слика унутрашњег живота земље</i>	17
<i>На раскрсници светова и идеја – спољна политика</i>	38
УСПОНИ И ПАДОВИ У ВРЕМЕНУ ВЕЛИКИХ НАДАЊА – ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ ЈУГОСЛАВИЈЕ	46
<i>Привреда – Бег из сиромаштва?</i>	46
<i>Образовање, наука, култура</i>	51
<i>Верски живот</i>	56
<i>Из свакодневице Југословена</i>	60
<i>Уништавање архивске грађе</i>	62
<i>Скраћенице</i>	63

CONTENTS

Fifty Years of the Archives of Yugoslavia, Introduction, Dr. Ljubodrag Dimic	4
Half a Century of the Archives of Yugoslavia, Introduction legend	6
EXHIBITION:	
HALF A CENTURY OF THE ARCHIVES OF YUGOSLAVIA	
Part one – ARCHIVES OF YUGOSLAVIA – HISTORY	7
Part two – YUGOSLAVIA (1918-1990)	17
POLITICAL LIFE OF YUGOSLAVIA – THE STATE AND THE WORLD AROUND IT	17
<i>The Picture of the Interior Life of the Country</i>	17
<i>At the Crossroads of Worlds and Ideas – Foreign Policy</i>	38
RISE AND FALL AT THE TIME OF GREAT EXPECTATIONS – SOCIAL LIFE OF YUGOSLAVIA	46
<i>Economy – Escape from Poverty?</i>	46
<i>Education, Science and Culture</i>	51
<i>Religious life</i>	56
<i>Everyday Life of Yugoslavs</i>	60
<i>Destruction of the Archives Material</i>	62
<i>Abbreviations</i>	63

Педесет година Архива Југославије

Осам деценија, колико нас дели од настанка југословенске државе, испуњено је многим догађајима, динамичним процесима дугог трајања, сложеним и озбиљним приликама, дубинским потресима и поремећајима, променама друштвене структуре, производње и живота, кризама, ратним сукобима, континуитетом и дисконтинуитетом, нестабилним стањима духа, идеологијама и мислима које одређују епохе, револуцијама, културним разменама, различитим међуодносом и везама тла, друштва и државе. То је историја, прошлост, искуство, епоха која узмиче. Насупрот њој се налази знање о прошлости, о ономе што се догодило, како се догодило и због чега се догодило, својеврсна "меморија о стварима које су речене и учињене" и њено "вештачко" продужење. Знање које никада није коначно, које је увек "селективна реконструкција", али које обогаћује наше колективно и персонално искуство, објашњава догађаје и дешавања у садашњости, одређује циљеве и понашање у будућности, идентификује процесе који појединачном догађају дају смисао.

У основи знања о југословенској држави и друштву, до кога досеже историјска наука, налазе се историјски извори похрањени, највећим својим делом, у фондовима и збиркама Архива Југославије. Отуда та државна установа представља својеврсну културну творевину, меморију о трајању једне државе, памћење које се свакодневно увећава новим информацијама и подацима, целину испуњену бројним појавним облицима живљења, извориште сазнања о југословенској држави, њеним законима и институцијама, простору и народима који га испуњавају, политици, економији, просвети, култури, религији, модним трендовима, вишедимензионалним процесима развоја, квантитативним и квалитативним применама друштвених структура, животу, историји.

Историчар је само један од многих који "зароњени" у фондове Архива Југославије могу да "путују" кроз деценије ХХ века, истражују садржаје људских активности, објашњавају догађаје, уочавају сензибилитете генерација, сазнају свакодневицу живота, разумеју "ограничења" друштвених система и "садржаје" прошлих времена,

Fifty Years of the Archives of Yugoslavia

Eight decades, since the creation of the Yugoslav state, were embodied with many events, dynamic processes of a long duration, complex and serious situations, profound turmoils and disturbances, changes in the social structure, production of life and death, crisis, war conflicts, continuity and discontinuity, unstable states of mind, ideologies and thoughts determining epochs, revolutions, cultural exchanges, different inter-relation and connections between land, society and state. This is history, the past, and experiences of the epoch which is receding. At its opposite end stands the knowledge of the past, of what had happened, how it had happened and why it had happened, a special "memory of things said and done", and its "artificial" extension. This knowledge is never final, it is always "a selective reconstruction", but the one that enriches our collective and individual experience, explaining the events and development in the present time, determining targets and behavior for the future, and identifying processes which are giving particular events their meaning.

In the essence of knowledge about the Yugoslav state, which is reached by historical science, there are sources safeguarded mostly in the holding funds and collections of the Archives of Yugoslavia. Thus, this state institution is a special cultural creation in memory of the life of one state, the remembrances which are every day being augmented by new information and data, an entity filled with many forms of the phenomena of life, the source of learning about the Yugoslav state, its laws and institutions, its space and peoples living in it, its politics, economy, education, culture, religion, fashion trends, multidimensional processes of development, quantitative and qualitative application of the social structure to life and history.

The historian is only one of the many who are "immersed" in the holding funds of the Archives of Yugoslavia, so that they can "travel" throughout the decades of the 20th century, investigating contents of human activities, explaining events, observing sensibilities of generations, learning of the everyday life, understanding "limitations" of social systems and "contents" of the times past, getting to know the destinies of "great" men and women and the fate of the ordinary man, distinguishing

уознају судбине "великих" људи и обичног човека, разазнају политичке идеје и људске страсти, прекорачују локалне, републичке и националне оквире.

Процес мукотрпног надрастања једном освојених знања о прошлости Југословенске државе и друштва није могућ без поузданог ослона на изворе похрањене у Архиву Југославије. Свако занемаривање историјских извора значило је удаљавање од стварности, деформисање историјског мишљења, губитак поузданих представа о прошлости, увођење ваннаучних критеријума који замагљују стварност. За друштво спремно да сазна и прихвати рационална знања о прошлости, способно да критички преиспитује прошлост и са њом "отворено живи", заинтересовано да досегне најпоузданије и најпрецизније одговоре о самом себи, о грешкама, заблудама, илузијама, странпутицама прошлости и "путоказима" за будућност, сачуваност целине архивских фондова и збирки Архива Југославије представља право богатство.

др Љубодраг Димић

political ideas and human passions, crossing beyond the local, republican and national scopes.

The process of tedious growth over the once mastered knowledge of the past of the Yugoslav state and society is not possible without a reliable support of the sources safeguarded in the Archives of Yugoslavia. Any neglect of historical sources would mean a distancing from the reality, distortion of historical thinking, a loss of reliable images of the past, introduction of extra-scientific criteria which are obscuring the reality. For a society ready to learn and accept rational knowledge of the past, capable of critical re-examination of the past and determined "to live with it openly", interested in attaining the most reliable and the most precise answers about itself, about its mistakes, its illusions and delusions, about the stray paths of the past and "guiding paths" for the future, for such a society the preserved wholesomeness of the archives holding funds and collections of the Archives of Yugoslavia is a true treasure in itself.

Dr. Ljubodrag Dimic

Пола века Архива Југославије

Доношењем Општег закона о државним архивама, 21. јануара 1950. године, основана је Државна архива ФНРЈ. Тај датум се обележава као дан Архива Југославије.

Током свог полувековног постојања Архив Југославије је постигао завидне резултате у заштити, прикупљању, чувању, сређивању и обради архивске грађе. У депое Архива слило се, до данас, више десетина милиона страница писаног текста од око 22.500 дужних метара грађе у оквиру 748 фондова и збирки. Израдом савремених информативних средстава Архив Југославије настоји да заинтересоване истраживаче и друге кориснике на најбржи начин доведе до жељених докумената.

Уз објављивање података из архивске грађе и публиковање архивских докумената, у Архиву Југославије се, путем изложби, на непосредан начин пружа најширој јавности на увид вредна архивска грађа која се у њему чува.

Намећући се као најрелевантнија архивска установа за проучавање, данас под јаком призмом преиспитивања и контроверзи, прошлости југословенске државе, Архив Југославије користи јубилеј, педесетогодишњицу свог постојања, да пажњу шире јавности привуче на неисцрпно документационо богатство својих фондова и збирки постављањем пригодне изложбе "Пола века Архива Југославије".

Ова изложба, коју сачињава искључиво оригинална архивска грађа Архива Југославије, садржи две основне тематске целине. Први део изложбе посвећен је историјату настанка, стручног развоја, живота и рада самог Архива Југославије од његовог оснивања до данас. Други део изложбе, уз настојање да се истакне пресудна важност изворне грађе за целовито сагледавање прошлости, приказује историју југословенске државе у широком спектру од политичких збивања и прелома, преко друштвених и економских промена, до културних тенденција и свакодневнoг живота, од 1918. до краја 80-их година XX века.

За поставку ове изложбе коришћена је архивска грађа из 42 фонда и збирке Архива Југославије, при чему највећи број експоната до сада није излаган. Да би се заокружила тема изложбе представљен је, по први пут, и део архивске грађе која није доступна за коришћење.

Half a Century of the Archives of Yugoslavia

On January 21, 1950 by the adoption of the General Law on State Archives, the State Archives of the Federal People's Republic of Yugoslavia were established. This date is celebrated as the day of the Archives of Yugoslavia.

During half a century of its existence Archives of Yugoslavia have achieved outstanding results in the protection, collection, preservation, classification and processing of the archives material. In the safe-keeping deposits of the Archives until today, several tens of millions of pages were pooled of the written texts, of some 22,500 meters length of material, within 748 holding funds and collections. Elaboration of contemporary information means helped the Archives of Yugoslavia bring, in an expeditious way, all the interested researchers and other users to the desired documents.

Archives of Yugoslavia, together with publishing data from the archives material and publishing of archives documents, through exhibitions in a direct manner, is offering to the broadest public an insight into the valuable archives material which is entrusted to its keeping.

Being the most relevant archives institution for the study of the past of the Yugoslav state, at present under a strong focus of re-examination and controversies, Archives of Yugoslavia are taking the opportunity of its fifty year of existence jubilee to attract the attention of the public to an inexhaustible documentation treasure of its holding funds and collections, by presenting the exhibition entitled "Half a Century of the Archives of Yugoslavia".

This exhibition, consisting exclusively of the original archives material of the Archives of Yugoslavia, contains two main thematic entities. The first part of the exhibition is devoted to the background history of establishment, professional development, life and work of the Archives of Yugoslavia themselves, since its establishment until the present days. The second part of the exhibition, with the attempt to underline the decisive importance of the original documents for a comprehensive assessment of the past, presents the history of the Yugoslav state in a broad spectrum of political developments and crucial points, through the social and economic changes, up to cultural trends and everyday life, from the year 1918 until the end of the 1980s of the 20th century.

Archives material for this exhibition was used from the 42 holding funds and collections of the Archives of Yugoslavia, and the major number of the exhibits have not been exhibited until this day. In order to complete the theme of the exhibition, for the first time now, the part of the archives material is presented which is not accessible for the public use.

ПОЛА ВЕКА АРХИВА ЈУГОСЛАВИЈЕ
HALF A CENTURY OF THE ARCHIVES OF YUGOSLAVIA

Први део – АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ – ИСТОРИЈАТ

Part one – ARCHIVES OF YUGOSLAVIA – HISTORY

1.

Документ: Општи Закон о државним архивама ФНРЈ, 21. јануар 1950
AJ-15-99-509

*

Document: General Law on State Archives of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), January 21, 1950
AJ-15-99-509

2.

Документ: Предлог Закона о Архиву Југославије од 6. јуна 1964. године који је Савезна скупштина усвојила 18. и 26. новембра 1964
AJ-130-604-999

*

Document: Draft Law on Archives of Yugoslavia of June 6, 1964 adopted by the Federal Assembly on November 18 and 26, 1964
AJ-130-604-999

3.

Документ: Предлог Закона о Архивском савету Југославије од 6. јуна 1964. године који је Савезна скупштина усвојила 18. и 26. новембра 1964
AJ-130-604-999

*

Document: Draft Law on Archives of Yugoslavia Council of June 6, 1964 adopted by the Federal Assembly on November 18 and 26, 1964
AJ-130-604-999

4.

Документ: Предлог Општег закона о архивској грађи од 6. јуна 1964. године који је Савезна скупштина усвојила 18. новембра 1964
AJ-130-604-999

*

Document: Draft General Law on Archives Material of June 6, 1964 adopted by the Federal Assembly on November 18, 1964
AJ-130-604-999

5.

Фотографија: Зграда Архива Југославије, 1999
AJ-Збирка фотографија

*

Photograph: Building of the Archives of Yugoslavia, 1999
AJ-Collection of photographs

6.

Документ: Предлог Закона о Архиву Југославије из децембра 1972. године који је Веће народа Савезне скупштине усвојило 30. јануара 1973
AJ-595-31

*

Document: Draft Law on Archives of Yugoslavia of December 1972 adopted by the Chamber of Peoples of the Federal Assembly on January 30, 1973
AJ-595-31

7.

Документ: Предлог Закона о архивској грађи федерације из новембра 1985. године који је Савезно веће Скупштине СФРЈ усвојило 26. фебруара 1986
AJ-Архива писарнице-3/1986

*

Document: Draft Law on Archives Material of the Federation from November 1985 adopted by the Federal Chamber of the Assembly of the SFRY on February 26, 1986
AJ-Archives registry office-3/1986

8.

Документ: Закон о архивској грађи Савезне Републике Југославије, март 1998
AJ-Прописи о архивској грађи СРЈ, Свеска 1-1998

*

Document: Law on Archives Material of the Federal Republic of Yugoslavia, March 1998
AJ-Regulations on archives material of the FRY, Volume 1-1998

На основу члана 74 тачка 5 Устава, а у већи члана 4 тачка 3 Закона о Превладињу Народне скупштине СФРЈ, Превладињу Народне скупштине СФРЈ предлаже Служба закон о државним архивима који су државна Савезна већа и Већа народа Народне скупштине СФРЈ на својим седницама од 21 Јануара 1950 године а који гласе:

**ОПШТИ ЗАКОН
О ДРЖАВНИМ АРХИВАМА**

1. Органи за чување, заштиту и обраду историјско-архивског материјала

Члан 1

Сав историјско-архивски материјал на територији Федеративне Народне Републике Југославије, без обзира чега је својина или у чијем се државном власништву, ставља се под заштиту овог закона под изричиту заштиту државе у циљу очувања и научног истраживања.

Члан 2

У циљу очувања, заштите и обраде историјско-архивског материјала установавају се:

Државна архива СФРЈ са седиштем у Београду,
државне архиве народних република, и
архиве градова које могу оснивати народни одбори у већим градовима и народни одбори у историјски значајним градовима за одобрени владе народне републике.

Члан 3

Поједине државне установе и друштвене организације

"Службени листу Федеративне Народне Републике Југославије".

У.Др.Р

23 Јануара 1950 године

Београд.

ПРЕДСЕДНИЦУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Заступа Секретара

Потпредседник,

Вукотић

Председник,

Д. Ђ. Радичић

5.

9.

Документ: Упутство о прикупљању, чувању и повременом шкартирању архивског материјала Савета за науку и културу Владе ФНРЈ, 4. фебруар 1952
АЈ-317-77

*

Document: Instructions on collecting, keeping and from time to time elimination of the archives material, issued by the Council for Science and Culture of the Government of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), February 4, 1952
AJ-317-77

10.

Документ: Упутство о одабирању архивске грађе и излучивању безвредног регистратурског материјала и о примопредаји архивске грађе између савезних органа управе и савезних организација и Архива Југославије, 19. јун 1987
АЈ-Архива писарнице-1/1987

*

Document: Instructions on selection of archives material and elimination of worthless registry file materials and on the handing and taking over of the archives material between the federal administration bodies and the federal organizations, on the one side, and the Archives of Yugoslavia, on the other, June 19, 1987
AJ-Archives registry office-1/1987

11.

Документ: Упутство о чувању регистратурског материјала и архивске грађе савезних органа управе и савезних организација и о информисању Архива Југославије о архивској грађи, 17. август 1987
АЈ-Архива писарнице-1/1987

*

Document: Instructions on keeping of the registry file materials and archives material of the federal administration bodies and the federal organizations and on keeping the Archives of Yugoslavia informed about the archives material, August 17, 1987
AJ-Archives registry office-1/1987

12.

Фотографија: Девет локација Архива Југославије, 1986
АЈ-Збирка фотографија

*

Photograph: Nine locations of the Archives of Yugoslavia, 1986
AJ-Collection of photographs

13.

Документ: Уредба о посебним мерама заштите регистратурског материјала и архивске грађе федерације, 26. октобар 1989
АЈ-Архива писарнице-1/1989

*

Document: Decree on special measures for protection of register file material and archives material of the Federation, October 26, 1989
AJ-Archives registry office-1/1989

14.

Документ: Уредба о листи категорија регистратурског материјала и о одабирању и примопредаји архивске грађе Савезне Републике Југославије, 22. јул 1999
АЈ-Архива писарнице-01-04/1999

*

Document: Decree on the list of categories of the register file material and on selection and handing and taking over of the archives material of the Federal Republic of Yugoslavia, July 22, 1999
AJ-Archives registry office-01-04/1999

15.

Документ: Решење о првој систематизацији радних места у Државној архиви ФНРЈ, 27. октобар 1952
АЈ-Архива писарнице-1/1952-1954

*

Document: Decision on the first systematization of the working posts in the State Archives of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), October 27, 1952
AJ-Archives registry office-1/1952-1954

16.

Документ: Прва шема организације Државне архиве ФНРЈ, 1953
АЈ-Архива писарнице-1/1952-1954

*

Document: The first organizational layout of the State Archives of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), 1953
AJ-Archives registry office-1/1952-1954

17.

Фотографија: Колектив Архива Југославије, 1999
АЈ-Архива писарнице

*

Photograph: Staff of the Archives of Yugoslavia, 1999
AJ-Archives registry office

18.

Документ: Правилник о унутрашњој организацији и система-
тизацији радних места у Архиву Југославије, 1995
АЈ-Архива писарнице-1/1995

Document: Rules of Procedure on the internal organization and
systematization of the working posts in the Archives of
Yugoslavia, 1995
AJ-Archives registry office-1/1995

19.

Документ: Извештај о раду Архива Југославије за 1993.
годину, април 1994
АЈ-Архива писарнице-1/1994

Document: Work report of the Archives of Yugoslavia for the year
1993, April 1993
AJ-Archives registry office-1/1994

20.

Документ: Програм рада Архива Југославије за 1995. годину,
1994
АЈ-Архива писарнице-1/1994

Document: Program of work of the Archives of Yugoslavia for the
year 1995, 1994
AJ-Archives registry office-1/1994

21.

Документ: Решење о постављењу директора Архива
Југославије, 10. март 1977
АЈ-Архива писарнице-Персонална досијеа

Document: Decision on the appointment of the director of the
Archives of Yugoslavia, March 10, 1977
AJ-Archives registry office-Personnel files

22.

Документ: Решење о заснивању радног односа архивисте
путем конкурса, 26. децембар 1978
АЈ-Архива писарнице-Персонална досијеа

Document: Decision on employment of an archivist by public
announcement of the job vacancy, December 26, 1978
AJ-Archives registry office-Personnel files

23.

Документ: Програм стручне обуке приправника у Архиву
Југославије, 8. септембар 1980
АЈ-Архива писарнице-1980

Document: Program of professional training of apprentices in the
Archives of Yugoslavia, September 8, 1980
AJ-Archives registry office-1980

24.

Документ: Решење о распоређивању радника на задатке и
послове стручног сарадника - архивисте, након
завршеног приправничког стажа и положеног стручног
испита, 26. јануар 1981
АЈ-Архива писарнице-Персонална досијеа

Document: Decision on appointment of employees for tasks and
duties of professional assistant - archivist, after the
completed period of apprenticeship and qualification
examination passed, January 26, 1981
AJ-Archives registry office-Personnel files

25.

Документ: Програм стручног образовања радника Архива
Југославије за 1986-1987. годину, 1986
АЈ-Архива писарнице-1986

Document: Program of professional training of employees of the
Archives of Yugoslavia for the year 1987-1988, 1986
AJ-Archives registry office-1986

26.

Документ: Решење о додели стана на коришћење, 8.
децембар 1982
АЈ-Архива писарнице-Персонална досијеа

Document: Decision on allocation of the apartment for lodging,
December 8, 1982
AJ-Archives registry office-Personnel files

27.

Фотографија: Радници Архива Југославије на стручној
екскурзији у Босни, 1987
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Employees of the Archives of Yugoslavia on a study
tour in Bosnia, 1987
AJ-Archives registry office

28.

Фотографија: Радници Архива Југославије на одмору током
стручне екскурзије у Дубровнику, 1982
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Employees of the Archives of Yugoslavia at leisure,
during their study tour in Dubrovnik, 1982
AJ-Archives registry office

29.

Документ: Решење о престанку радног односа, 28. септембар 1990

AJ-Архива писарнице – Персонална досијеа

Document: Decision on termination of employment, September 28, 1990

AJ-Archives registry office-Personnel files

30.

Документ: Записник са првог састанка Колегијума Државне архиве ФНРЈ, 1. октобар 1953

AJ-Архива писарнице-Колегијум-1/1953-1978

30) Document: Transcript of minutes from the first meeting of Collegium of the State Archives of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), October 1, 1953

AJ-Archives registry office-Colleagium-1/1953-1978

31.

Документ: Закључци са састанка Стручног савета Државне архиве ФНРЈ, 17. јануар 1957

AJ-Архива писарнице-3/1958

Document: Conclusions from the meeting of the Professional Council of the State Archives of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), January 17, 1957

AJ-Archives registry office-3/1958

32.

Документ: Закључци конститутивног састанка Управног одбора Архива Југославије, 12. април 1965

AJ-Архива писарнице-1/1965

Document: Conclusions of the constituent meeting of the Management Board of the Archives of Yugoslavia, April 12, 1965

AJ-Archives registry office-1/1965

33.

Документ: Закључци конститутивног састанка Савета Архива Југославије, 12. април 1965

AJ-Архива писарнице-1/1965

Document: Conclusions of the constituent meeting of the Council of the Archives of Yugoslavia, April 12, 1965

AJ-Archives registry office-1/1965

СРПСКА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ
Оп. бр. 101/1
10. 11. 1994. год.
БЕОГРАД

11000 БЕОГРАД, Виле Нисарница 33
Тел. 652-743 и 652-745 тел. факс 65
Телефакс 652-740

УПУТСТВО

ЗА СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДУ АРХИВСКИХ ФОНДОВА И
ИЗРАДУ ИНФОРМАТИВНИХ СРЕДСТАВА У АРХИВУ
ЈУГОСЛАВИЈЕ

Београд, новембар 1994. год.

42.

- 34.**
Документ: Састанак Радне заједнице Архива Југославије, 3. фебруар 1966
АЈ-Архива писарнице-1/1966
*
- Document: Meeting of the Work Community of the Archives of Yugoslavia, February 3, 1966
AJ-Archives registry office-1/1966
- 35.**
Документ: Записник са састанка Извршног одбора Синдикалне подружнице Државног архива СФРЈ, 6. септембар 1963
АЈ-Архива писарнице-Синдикат-1/1963
*
- Document: Transcript of the minutes from the meeting of the Executive Board of the Trade Union branch of the State Archives of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia (SFRY), September 6, 1963
AJ-Archives registry office-Trade Union-1/1963
- 36.**
Фотографија: Састанак Радничког савета у Архиву Југославије, 1985
АЈ-Збирка фотографија
*
- Photograph: Meeting of the Workers Council at the Archives of Yugoslavia, 1985
AJ-Collection of photographs
- 37.**
Документ: Записник са изборног састанка Основне организације Савеза комуниста у Архиву Југославије, 26. децембар 1980
АЈ-Архива писарнице-ООСК-14/1980
*
- Document: Transcript of the minutes from the electoral meeting of the Basic Organization of the League of Communists in the Archives of Yugoslavia, December 26, 1980
AJ-Archives registry office-OOSK-14/1980
- 38.**
Документ: Записник о прегледу архивске грађе и регистра-турског материјала бившег Савезног министарства за економске односе са иностранством, 14. октобар 1994
АЈ-Досије регистратура-3
*
- Document: Transcript of the minutes on the examination of the archives material and registry file material of the former Federal Ministry for Economic Foreign Relations, October 14, 1994
AJ-Register files-3
- 39.**
Документ: Записник о примопредаји архивске грађе између Генералног секретаријата СИБ-а и Архива Југославије, 24. фебруар 1992
АЈ-Досије фонда 130
*
- Document: Transcript of the minutes on the handing and taking over of the archives material between the General Secretariat of the Federal Executive Council (SIV) and the Archives of Yugoslavia, February 24, 1992
AJ-Holding fund file 130
- 40.**
Документ: Правилник о преузимању, смештају, чувању, заштити и коришћењу архивске грађе у Архиву Југославије и о професионалној одговорности радника Архива у односу на архивску грађу, 1994
АЈ-Архива писарнице-1/1994
*
- Document: Rules of Procedure for the taking over, placement, keeping, protection and utilization of the archives material in the Archives of Yugoslavia and for professional responsibility of the employees of the Archives regarding the archives material, 1994
AJ-Archives registry office-1/1994
- 41.**
Фотографија: Један од депоа Архива Југославије, 1999
АЈ-Архива писарнице
*
- Photograph: One of the safekeeping deposits of the Archives of Yugoslavia, 1999
AJ-Archives registry office
- 42.**
Документ: Упутство за сређивање и обраду архивских фондова и израду информативних средстава у Архиву Југославије, 10. новембар 1994
АЈ-Архива писарнице-1/1994
*
- Document: Instructions for classification and processing of the archives holding funds and elaboration of the information means in the Archives of Yugoslavia, November 10, 1994
AJ-Archives registry office-1/1994
- 43.**
Фотографија: Сређивање и обрада архивске грађе, 1999
АЈ-Архива писарнице
*
- Photograph: Classification and processing of the archives material, 1999
AJ-Archives registry office

44.

Фотографија: Конзервација и рестаурација архивске грађе, 1999
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Conservation and restoration of the archives material, 1999
AJ-Archives registry office

45.

Фотографија: Књиговезница Архива Југославије, 1999
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Book-binding shop of the Archives of Yugoslavia, 1999
AJ-Archives registry office

46.

Фотографија: Микрофилмовање архивске грађе, 1999
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Micro-filming of the archives material, 1999
AJ-Archives registry office

47.

Фотографија: Аутоматска обрада података у Архиву Југославије, 1999
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Automatic data processing at the Archives of Yugoslavia, 1999
AJ-Archives registry office

48.

Фотографија: Читаоница Архива Југославије, 1999
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Reading room of the Archives of Yugoslavia, 1999
AJ-Archives registry office

49.

Фотографија: Библиотека Архива Југославије, 1999
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Library of the Archives of Yugoslavia, 1999
AJ-Archives registry office

50.

Фотографија: Фотокопирање архивске грађе, 1999
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Photocopying of the archives material, 1999
AJ-Archives registry office

51.

Документ: Позив на XIII Конгрес Међународног архивског савета, Пекинг, 4-7. септембар 1996
АЈ-Архива писарнице-Међународна сарадња 1996

Document: Invitation to the 13th Congress of the International Council of Archives, Beijing, September 4-7, 1996
AJ-Archives registry office-International cooperation 1996

52.

Документ: Апел директора Архива Југославије председнику Међународног архивског савета поводом НАТО агресије на Југославију, 30. март 1999
АЈ-Архива писарнице-02-226/1

Document: Appeal of the director of the Archives of Yugoslavia to the president of the International Council of the Archives on the occasion of the NATO aggression on Yugoslavia, March 30, 1999
AJ-Archives registry office-02-226/1

53.

Документ: Одговор директора Росархива, В. Козлова, на апел директора Архива Југославије, 8. април 1999
АЈ-Архива писарнице-1999

Document: Answer of the director of Rosarchives, V. Kozlov, on the Appeal of the director of the Archives of Yugoslavia, April 8, 1999
AJ-Archives registry office-1999

54.

Фотографија: Отварање једне од изложби у Архиву Југославије
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Opening of one of the exhibitions at the Archives of Yugoslavia
AJ-Archives registry office

55.

Фотографија: Директор Архива Југославије, Јован Поповић, отвара једну од изложби у Архиву Југославије
АЈ-Архива писарнице

Photograph: Director of the Archives of Yugoslavia, Jovan Popovic, opening one of the exhibitions at the Archives of Yugoslavia
AJ-Archives registry office

Dear Mr. Wang Gang

We address to you as a president of the International Council on Archives and as our colleague, humanist and a man obliged, in the name of the human history, tradition, truth and justice, to highly raise the Voice for the protection of the most essential and the most sacred in our profession, i.e. protection of the human and cultural assets, protection of the archival materials of the unique and priceless values.

More than five days and nights the aggression of the NATO forces on Yugoslavia is devastating not only the military targets, but the civilian, health, educational and cultural as well, though protected by the whole set of the international conventions which are accepted and proclaimed by the Organization you are the president of.

Raise your voice in the name of the International Council on Archives, inform all the organizations which have a consultative, observer status and partnership and close cooperation with ICA: UN, UNESCO, IFAF, INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE BLUE SHIELD, COUNCIL OF EUROPE, all the archival institutions of all ICA categories and ask them to address to their governments and plead for stopping the racketeering of Yugoslavia by NATO forces, for saving human lives and material resources, for preventing the human and cultural genocide which we, unfortunately, have seen many times in this century, for returning to dialog and peaceful negotiations which will lead to agreement, peace and peaceful coexistence.

The so-called "New Order" will not be able to justify the annulment of the human and moral principles, chaos in the international Laws, disturbed values, loss of human memory and the culture of one of the oldest nations on the Balkans without whose cultural heritage and archival materials, the history of the Region, Europe, for the international history, history of the workers movement, history of the nonalignment movement, could not be written, i.e. the history in general, but especially of Europe whose some member countries joined in the NATO attacks against Yugoslavia.

11000 Београд, ул. Баче Петровића 33
Тел. 650-743, 650-755, 650-734
Факс 652-740, Почт. факс 63
e-mail arhiv@gov.yu
http://www.gov.yu/arhiv

WANG GANG, president of the ICA
ICA Secretariat, 60 rue des Francis-
Bourgeois
F 75003 PARIS
FRANCE

ФЕДЕРАЛЬНАЯ
АРХИВНАЯ СЛУЖБА РОССИИ
(РОСАРХИВ)

103122, Москва, Шолохова, 17
Телефон 290-25 11, Факс 290-25 87
Эл. почта: arhiv@rosarxiv.ru и arhiv@rosarxiv.ru
Сеть: www.rosarxiv.ru
17 103 170, почт. ящик

8.04.99 № 7/1039-А

На № _____ от _____

Дорогой Иван!

От имени всех российских архивистов Федеральная архивная служба России выражает солидарность с архивистами Югославии в их тревоге за судьбу югославских архивов в связи с начавшимся вопреки всем международным правилам и юридическим установлениям бомбардировками и ракетными обстрелами суверенной Югославии силами Североатлантического блока. Нарушен один из основополагающих принципов существования мирового сообщества — принцип мирного разрешения споров между народами и государствами. Смертельной угрозе подвергается не только население Югославии, но и ее национальное и культурное наследие, которое является составной и неотъемлемой частью мировой цивилизации, в том числе памятники истории и культуры, находящиеся под защитой ЮНЕСКО.

Архивисты России выражают глубокое сожаление в связи с имеющимися фактами гибели ценных документов из государственных учреждений, министерств и ведомств Югославской республики. Это невосполнимая утрата для всех государств Балканского региона, для всей Европы, для науки, культуры и цивилизации.

С сожалением констатируем, что профессиональное сообщество архивистов в лице МСА, как и другие заинтересованные организации — ИФАА, ФИАФ, Совет Европы — пока не дали моральной и профессиональной оценки событиям, происходившим в Югославии, не выработали резолюции с призывом прекратить бомбардировки и вернуться к диалогу и мирным переговорам, которые бы привели к согласию и остановили бы безвозвратное уничтожение культурных ценностей этой небольшой европейской страны.

Мы надеемся, что добрая воля и силы разума возобладают над иррациональностью и силой оружия и продолжающаяся грязная война, выходящая отдельными политиком, будет остановлена во имя благородного будущего. В любом случае архивные материалы в Югославии должны быть защищены, а культурное наследие страны не должно подвергаться разрушению.

В надежде на скорое мирное урегулирование, в шагу от лица всех российских архивистов мои наилучшие пожелания Вам, дорогой коллега, и всем югославским архивистам.

С уважением,

Руководитель Росархива

В.П.Козлов

55.

56.

Фотографија: Принц Томислав Карађорђевић у посети Архиву Југославије приликом отварања изложбе "Из фондова и збирки Архива Југославије", 21. јануар 1997
АЈ-Архива писарнице

*

Photograph: Prince Tomislav Karadjordjevic visits the Archives of Yugoslavia on the occasion of the opening of the exhibition "From the Holding Funds and Collections of the Archives of Yugoslavia", January 21, 1997
AJ-Archives registry office

57.

Фотографија: Директор Архива Југославије, Јован Поповић, са помоћницима, Миладином Милошевићем и Драганом Гачићем, на једној од промоција књиге
АЈ-Архива писарнице

*

Photograph: Director of the Archives of Yugoslavia, Jovan Popovic, with his associates, Miladin Milosevic and Dragan Gacic, at one of the book promotions
AJ-Archives registry office

58.

Фотографија: Детаљ са једне од промоција књига у Архиву Југославије
АЈ-Архива писарнице

*

Photograph: Detail from one of the book promotions at the Archives of Yugoslavia
AJ-Archives registry office

59.

Фотографија: Одличја додељена Архиву Југославије
АЈ-Архива писарнице

*

Photograph: Medals and decorations awarded to the Archives of Yugoslavia
AJ-Archives registry office

Други део – ЈУГОСЛАВИЈА (1918-1990)

Part two – YUGOSLAVIA (1918-1990)

ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ ЈУГОСЛАВИЈЕ – ДРЖАВА
И СВЕТ ОКО ЊЕ

POLITICAL LIFE OF YUGOSLAVIA – THE STATE AND THE
WORLD AROUND IT

Слика унутрашњег живота земље

The Picture of the Interior Life of the Country

60.

Репродукција: Краљ Петар I Ослободилац (1903-1921)
AJ-74-3Ф-13

Reproduction: King Peter I Liberator (1903-1921)
AJ-74-ZF-13

61.

Документ: Указ краља Александра о проглашењу 1.
децембра државним празником, 28. новембар 1919
AJ-138-4-6

Document: Decree of King Alexander on proclamation of
December 1st the state holiday, November 28, 1919
AJ-138-4-6

62.

Репродукција: Краљ Александар I Ујединитељ (1921-1934)
AJ-74-3Ф-32

Reproduction: King Alexander I Unificator (1921-1934)
AJ-74-ZF-32

63.

Карта: Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца, 1926
AJ-3бирка карата

Map: Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes, 1926
AJ-Collection of maps

64.

Документ: Састав прве владе Краљевства Срба, Хрвата и
Словенаца формиране 20. децембра 1918, 3. јануар 1919
AJ-334-1-8

Document: Composition of the first government of the Kingdom
of Serbs, Croats and Slovenes, formed on December 20,
1918, January 3, 1919
AJ-334-1-8

65.

Фотографија: Дворски комплекс у Београду између два рата
AJ-74-3Ф-8

Photograph: Royal palace in Belgrade between the two wars
AJ-74-ZF-8

66.

Документ: Образложење оставке владе Стојана Протића,
1. август 1919
AJ-336-61-V

Document: Explanation of the resignation of the government of
Stojan Protic, August 1, 1919
AJ-336-61-V

67.

Документ: Телеграм Стојана Протића Николи Пашићу о
учесницима Божићне побуне у Црној Гори, код којих је
пронађена већа количина италијанских лира, 26. јануар 1919
AJ-336-25-VIII

Document: Cable sent by Stojan Protic to Nikola Pasic about the
participants in the Christmas rebellion in Montenegro, found
in the possession of a large quantity of Italian Lira currency,
January 26, 1919
AJ-336-25-VIII

68.

Документ: Телеграм о хапшењу Јосифа Струнића, члана
Хрватске сељачке странке, који је сакупљао потписе за
адресу којом би се од председника САД Вилсона тражило
формирање независне "сељачке" Хрватске републике,
8. април 1919
AJ-336-61-VII

Document: Cable about the arrest of Josif Strunic, member of the
Croat Peasant Party (HSS), who was collecting signatures
for the address in which he would ask from the President of
the USA, Wilson, the establishment of an independent
"peasant" Croat Republic, April 8, 1919
AJ-336-61-VII

69.

Документ: Извештај муфтије среза Вучитрнског Афуза
Мамутовића о збору код окружног муфтије у Косовској
Митровици и противдржавном деловању "арнаутског
елемента", 3. септембар 1919
AJ-69-182-287

Document: Report of the Islamic mufti of the Vucitrn county, Afuz
Mamutovic, about the gathering at the house of the district
mufti in Kosovska Mitrovica and the anti-governmental
activities of the "Arnauti element", September 3, 1919
AJ-69-182-287

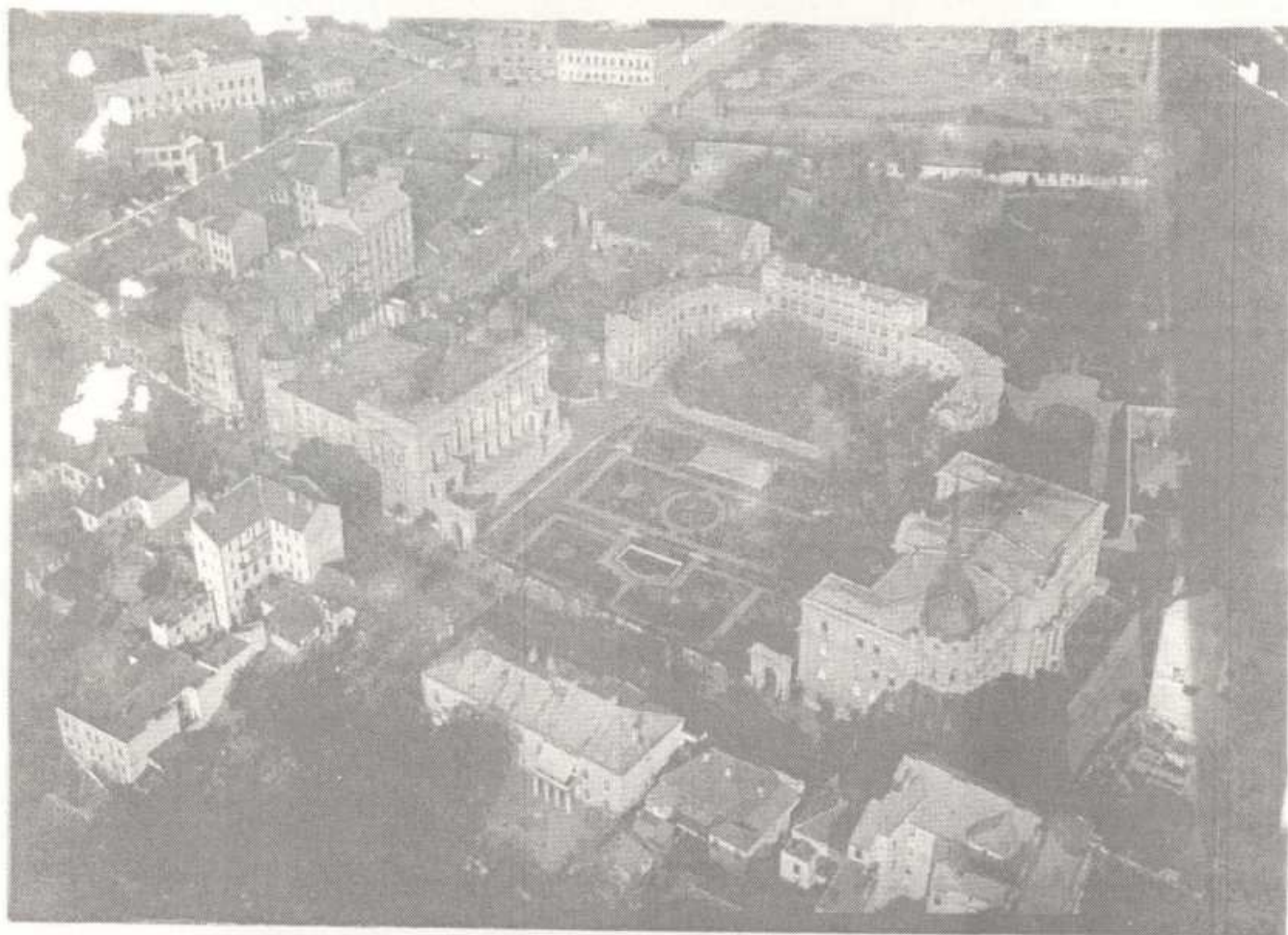
Stemmer

60.

Andersson

62.

65.

70.

Документ: Преглед резултата избора за Уставотворну скупштину Краљевине СХС од 28. новембра 1920
AJ-72-75-285

*

Document: Review of the polling results for the election of the Constitution Constituent Assembly of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes of November 28, 1920
AJ-72-75-285

71.

Документ: Устав Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца (Видовдански устав), 28. јун 1921
AJ-72-3-21

*

Document: Constitution of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes (Vidovdan /Saint Vides Day/ Constitution), June 28, 1921
AJ-72-3-21

72.

Документ: Интерпелација народног посланика Симе Марковића за председника владе, Николу Пашића, поводом одржавања стања заведеног Обзнаном, 30. јануар 1921
AJ-80-29-149

Document: Interpolation of the national deputy (member of parliament) Sima Markovic addressed to the Prime Minister Nikola Pasic, on the occasion of the state of emergency introduced by the Declaration (Obznana), January 30, 1921
AJ-80-29-149

73.

Плакат: Програм погребња Милорада Драшковића, бившег министра унутрашњих послова, 22. јул 1921
AJ-80-52-239

Poster: Program of funeral ceremony for the deceased Milorad Draskovic, former Minister of Interior Affairs, July 22, 1921
AJ-80-52-239

74.

Брошура: "Свим земљорадницима без разлике вере и имена", издата од стране народних посланика Савеза земљорадника поводом распуштања Народне скупштине, 21. децембар 1922
AJ-80-32-153

Brochure: "To all the farmers, without distinction of faith and name", published by the national deputies of the Alliance of Farmers on the occasion of dissolution of the National Assembly, December 21, 1922
AJ-80-32-153

75.

Документ: Декларација краљевске владе коју је председник Министарског савета Никола Пашић поднео Народној скупштини на разматрање, 1. јун 1923
AJ-80-29-149

Document: Declaration of the Royal's Government submitted to the National Assembly for deliberation by the President of the Ministerial Council, Nikola Pasic, June 1, 1923
AJ-80-29-149

76.

Документ: Дискусија народног посланика Јована Јовановића Пиждона поводом Декларације краљевске владе, 6. јун 1923
AJ-80-29-149

Document: Discussion of the national deputy Jovan Jovanovic Pizon on the occasion of the Declaration of the Royal's Government, June 6, 1923
AJ-80-29-149

77.

Књига: "Дневник дежурног ађутанта Његовог Величанства Краља", 1926
AJ-74-књ.522

Book: "Diary of the aid-de-champs on duty to His Majesty, the King", 1926
AJ-74-book 522

78.

Документ: Преглед резултата избора за Народну скупштину Краљевине СХС од 11. септембра 1927
AJ-72-75-285

Document: Review of electoral results for the National Assembly of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes of September 11, 1927
AJ-72-75-285

79.

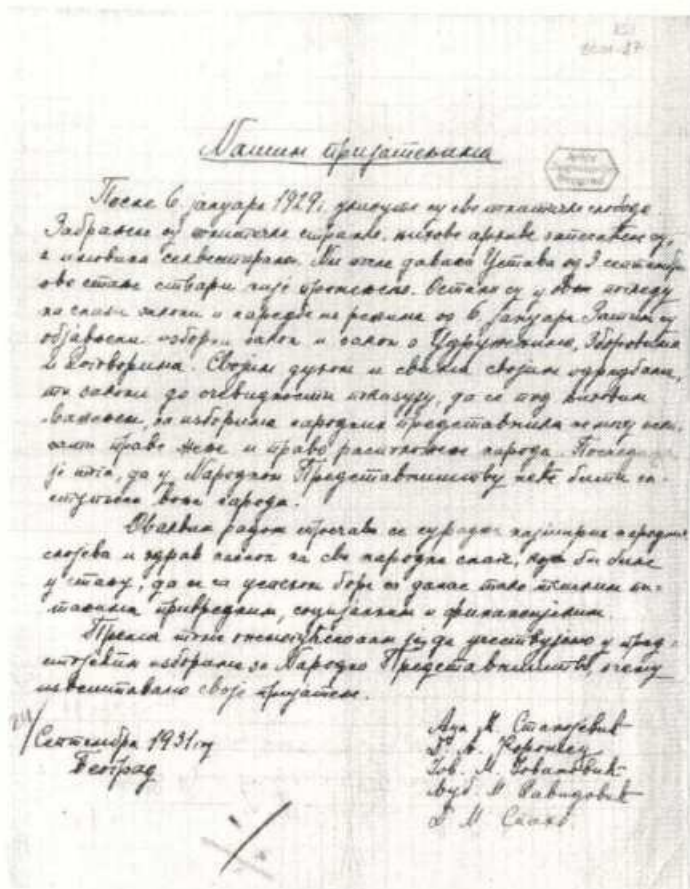
Плакат: "Радном народу града и села свију нација Југославије" којим КПЈ и СКОЈ позивају народ на оружани устанак због завођења шестојануарског режима, 1929
AJ-507-ЦККПЈ-1929/20

Poster: "To the working people of the cities and villages of all the nations of Yugoslavia" in which the Communist Party of Yugoslavia (KPJ) and the Alliance of the Communist Youth of Yugoslavia (SKOJ) are calling the people to an armed rebellion against the introduction of the January 6th regime, 1929
AJ-507-CKKPJ-1929/20

80.

Документ: "Нашим пријатељима", Аце Станојевића, Антона Корошца, Јована Јовановића, Љубомира Давидовића и Мехмеда Спаха о непостојању политичких слобода и после доношења Устава од 3. септембра 1931, 24. септембар 1931
AJ-80-31-151

Document: "To Our Friends", by Aca Stanojevic, Anton Korosec, Jovan Jovanovic, Ljubomir Davidovic and Mehmed Spaho, on the absence of political freedoms even after the adoption of the Constitution of September 3, 1931, September 24, 1931
AJ-80-31-151

80.

81.

Документ: "Драги пријатељу", писмо Љубомира Давидовића политичким следбеницима у коме се критикује привидна уставност уведена Октроисаним уставом септембра 1931, јануар 1932
AJ-80-31-151

Document: "Dear Friend", letter of Ljubomir Davidovic sent to his political followers in which he is criticizing the alleged constitutionality introduced by the Ocstrisized Constitution of September 1931, January 1932
AJ-80-31-151

82.

Фотографија: Краљ Александар приликом формирања треће владе Петра Живковића, 6. јануар 1932
AJ-74-3Ф-5/807

Photograph: King Alexander on the occasion of the formation of the third government of Petar Živkovic, January 6, 1932
AJ-74-ZF-5/807

83.

Плакат: "Протест Удружене опозиције" због интернирања Мачека и Корошца и полицијског кажњавања Спаша, 13. фебруар 1933
AJ-80-31-151

Poster: "Protest of the United Opposition" because of the imprisonment of Macek and Korosec and police punishment of Spaho, February 13, 1933
AJ-80-31-151

84.

Документ: Извештај о потпуном слому новоосноване режимске партије Југословенске радикалне сељачке демократије на збору у Нишу 23. априла 1933
AJ-80-31-151

Document: Report on the total fall of the newly-established regime party of the Yugoslav Radical Peasant Democracy, at the gathering in Nis on April 23, 1933
AJ-80-31-151

85.

Документ: Политички тестамент краља Александра, 5. јануар 1934
AJ-74-23-40

Document: Political testament of King Alexander, January 5, 1934
AJ-74-23-40

86.

Документ: Споразум Народне радикалне странке и Словенске људске странке о стварању јединствене политичке заједнице, 15. новембар 1934
AJ-37-11-78

Document: Agreement between the People's Radical Party and the Slovenian People's Party on the creation of a single political community, November 15, 1934
AJ-37-11-78

87.

Документ: Писмо Влатка Мачека Драгољубу Јовановићу поводом предлога србијанске опозиције да Мачек буде носилац целокупне опозиционе листе на предстојећим изборима, 7. фебруар 1935
AJ-80-31-151

Document: Letter of Vlatko Macek written to Dragoljub Jovanovic on the occasion of the proposal by the Serbian opposition for Macek to be the carrier of the entire opposition list at the forthcoming elections, February 7, 1935
AJ-80-31-151

88.

Плакат: "Браћо земљорадници" бившег народног посланика Земљорадничке странке Милоша Тупањанина, 17. фебруар 1935
AJ-80-32-154

Poster: "Brothers, Farmers" of the former national deputy of the Peasant Party, Milos Tupanjanin, February 17, 1935
AJ-80-32-154

89.

Документ: Резултати избора за Народну скупштину Краљевине Југославије, одржаних 5. маја 1935
AJ-37-4-25

Document: Results of elections for the National Assembly of the Kingdom of Yugoslavia, held on May 5, 1935
AJ-37-4-25

90.

Документ: Споразум Народне радикалне странке, Словенске људске странке и Југословенске муслимске организације о формирању јединствене политичке партије под називом Југословенска радикална заједница, 12. септембар 1935
AJ-37-12-79

Document: Agreement between the People's Radical Party, Slovenian People's Party and the Yugoslav Muslim Organization, on formation of a single political party under the name Yugoslav Radical Community, September 12, 1935
AJ-37-12-79

91.

Фотографија: Збор Југословенске радикалне заједнице у Београду, 27. септембар 1936
AJ-37-12-80

Photograph: Rally of the Yugoslav Radical Community in Belgrade, September 27, 1935
AJ-37-12-80

Браћо земљорадници!

Избори за Народну Скупштину расписани су за 5 мај ове године. Ми излазили на изборе са својом листом. Остајућа верна своје програму и својој застави, ми смо и против ове владе, као што смо били и раније против претходних влада. Тешка искуства, кроз која су прошли и земља и народ, показала су да смо били у праву.

Та искуства су и учинила да је ових дана, дошло до потпуног споразума између правих опозиционих странака и оне ступају заједнички у изборну борбу. ЈОВАН М. ЈОВАНОВИЋ, у име земљорадничке странке и ЉУБА ДАВИДОВИЋ, у име демократске странке, понудили су вођи хрватских сељака Др. ВЛАТКУ МАЧЕКУ да он буде носилац левачке листе. Та понуда поштемне државника и достојаних народних бораца показала је целом свету да смо једно, да смо права браћа и да не сме бити никакве разлике међу нама. Др. Мачек дивуот овом поштом одговорио је да се прима, носилацма заједничке листе. И тако ступају заједнички у изборну борбу: земљорадници, демократи, самостални демократи и хрватска сељачка странка са Др. МАЧЕКОМ. По свој прилици на овој ће листи учествовати и остали правни опозиционари.

Наше земљорадничке кандидате у сваком срезу одређиваће народ споразумно са земљорадничким водством и ми ће те гласати за те наше кандидате. Земљорадничко водство биће у сталној вези са народом и на њега редовно добијати сва потребна упутства за састављање листе и за све изборне радње.

Земљорадници!

Додатно вам много, знања и незнања, и покушаваће да унесу забуну и пометњу у Ваше редове. Служиће се свима могућим средствима лажима и подвалама. Говориће вам, сигурно, како је Др. МАЧЕК против ове државе, штетнама и растурања, ајеровати, равне тобожње изјаве Др. МАЧЕКА и томе слично. Ништа је за неколу. Боје се народног суда, боје се да ће народ потражити рачун за њихов досадане противнародне радње.

Др. Влатко Мачек, у своје писму којим се прима носилацма земљачке листе на целу праву опозицију, изјавио је и потписао да се и он нада да ће одавад настати боља и лепша дана нашег целинског сељачког народа и наше државе и да ћемо сва питања решаваати заједнички у границама наше заједничке државе.

Овај споразум који је одјекнуо широм целе земље и у иностранству, од неочењене је важности за снажење наше државе. Наши сопствени непријатељи, који су очекивали сигурно слабљење државе, изневерени су овим заједничким поступком и братским споразумом Срба и Хрвата. Свако људи слабо памети и они којима је пречи њихов лични интерес од интереса народа и државе, могу да буду против једног мирног и братског споразума. Помањете. Ви те старе љубове у јатичкој крви. Додатно су вам они и раније. Све је то једна уста фамилија. А како вам је било са њима и шта је било од њихових раних обећања то најбоље знају наши комуњени животи и наша анимела села: нигде песме, нигде радости, нигде одамољства.

Земљорадници!

Од нас зависи да ли ће доћи време пуне ПРАВДЕ пуне СЛОБОДЕ, које су на видјелу. Од нашег става и наше одлуке зависи да ли ће доћи боља и срећнија дана за село и земљорадника.

ЗБИЈТЕ РЕДОВЕ МУШКИ И СЛОШКИ НАПРЕД ЗА СПАС ВАШ И ВАШЕ ДЕЦЕ. Само још један јачи захвљ и одс у неповрат све што је и против Божијих закона и против људске чисти и савести.

У име Бога кривите у ту борбу за слободу, правду и тешачко право.

17 фебруара 1935
Пурачић код Тузла

Др. Милош Тупањанин
бивши нар. нос. Земљорадничке странке

Копирањем Скупштин. Тр. 1.

88.

92.

Документ: Упоредни преглед пројеката Конкордата између Краљевине СХС/Југославије и Ватикана из 1923, 1925, 1931. и 1935. године
AJ-38-70-194

Document: Comparative review of projects of the Concordat between the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes/Yugoslavia and Vatican from the years 1923, 1925, 1931 and 1935
AJ-38-70-194

93.

Документ: Мишљење Епархијског савета Православне епархије тимочке о Конкордату, 11. март 1937
AJ-72-54-234

Document: Opinion of the Eparchial Council of the Orthodox Timok Eparchy on Concordat, March 11, 1937
AJ-72-54-234

94.

Документ: Објашњење Милана Стојадиновића спорних чланова Конкордата, 6. јул 1937
AJ-72-54-234

Document: Explanation by Milan Stojadinovic of the disputable articles of Concordat, July 6, 1937
AJ-72-54-234

95-97.

Фотографије: "Крвава литија" у Београду, 19. јул 1937
AJ-38-3Ф-к.20 и AJ-37-24-192

Photographs: "Blood-bath Liturgy" in Belgrade, July 19, 1937
AJ-38-ZF-k.20 and AJ-37-24-192

98.

Плакат: "Атак зликоваца на православље" о последицама "Крваве литије", јул 1937
AJ-37-25-195

Poster: "An Attack of Criminals on Orthodoxy", about the consequences of the "Blood-bath Liturgy", July 1937
AJ-37-25-195

96.

99.

Плакат: "Реч шефова опозиције" о Конкордату, 20. јул 1937
AJ-80-32-154

Poster: "Word by the Chiefs of Opposition" about the Concordat, July 20, 1937
AJ-80-32-154

100.

Фотографија: Патријарх Српске православне цркве Варнава (1930-1937)
AJ-37-3Ф-29

Photograph: His Holiness Varnava, Patriarch of the Serbian Orthodox Church (1930-1937)
AJ-37-ZF-29

101.

Документ: Божићна посланица епископа далматинског Иринеја Србима у САД и Канади, са освртом на Конкордат и "Крваву литију", 7. јануар 1938
AJ-38-23-181

Document: Christmas message of the Dalmatia Episcopo Irinej to Serbs in the United States and Canada, with the comments on the Concordat and the "Blood-bath Liturgy", January 7, 1938
AJ-38-23-181

102.

Документ: Споразум опозиционих странака са иницијативом за промену устава и расписивање демократских избора, 8. октобар 1937
AJ-80-31-151

Document: Agreement between the opposition parties with the initiative for the change of constitution and scheduling of the democratic elections, October 8, 1937
AJ-80-31-151

103.

Документ: Говор председника ХСС Влатка Мачека у Фаркашићу, 21. октобар 1937
AJ-37-10-60

Document: Speech of the president of the HSS, Vlatko Macek, in Farkasic, October 21, 1937
AJ-37-10-60

104.

Фотографија: Предизборни митинг ЈРЗ у Босанском Новом,
1938
AJ-38-3Ф-2/29

Photograph: Pre-election rally of the Yugoslav Radical
Community (JRZ) in Bosanski Novi, 1938
AJ-38-ZF-2/29

105.

Плакат: "Лажу те", предизборни плакат ЈРЗ, 1938
AJ-37-8-42

Poster: "They are lying to you", pre-election poster of the
Yugoslav Radical Community (JRZ), 1938
AJ-37-8-42

106.

Фотографија: Избори за Народну скупштину Краљевине
Југославије, 11. децембар 1938
AJ-38-3Ф-4/123

Photograph: Elections for the National Assembly of the Kingdom
of Yugoslavia, December 11, 1938
AJ-38-ZF-4/123

107.

Карта: Мачекова већина добијена на изборима 11. децембра
1938
AJ-37-6-40

Map: Macek's majority wins the elections of December 11, 1938
AJ-37-6-40

108.

Документ: Резултати избора за Народну скупштину Кра-
љевине Југославије, одржаних 11. децембра 1938
AJ-37-6-40

Document: Results of elections for the National Assembly of the
Kingdom of Yugoslavia, held on December 11, 1938
AJ-37-6-40

109.

Документ: Говор Влатка Мачека и закључци са ванредног
заседања "Хрватског народног заступства" о току
преговора са властима у Београду, 8. маја 1938
AJ-37-19-138

Document: Speech of Vlatko Macek and conclusions from the
extraordinary session of the "Croat People's Representation"
on the progress of negotiations with the authorities in
Belgrade, May 8, 1938
AJ-37-19-138

110.

Фотографија: Влада Цветковић - Мачек полаже заклетву, 26.
август 1939
AJ-74-3Ф-4/1256

Photograph: Government Cvetkovic-Macek gives its pledge,
August 26, 1939
AJ-74-ZF-4/1256

111.

Фотографија: Намесници Иво Перовић и Реденко Станковић
са председником владе Драгишом Цветковићем и
баном Бановине Хрватске Иваном Шубашићем, 1939
AJ-74-3Ф-4/971

Photograph: Regents Ivo Perovic and Redenko Stankovic with
the Prime Minister Dragisa Cvetkovic and the Ban of Croatia
Banovina, Ivan Subasic, 1939
AJ-74-ZF-4/971

112.

Документ: Извештај епископа далматинског Иринеја о
антисрпској кампањи хрватске штампе, 18. јул 1940
AJ-63-2-205

Document: Report of the Dalmatia Episcopo Irinej on the anti-
Serbian campaign in the Croat press, July 18, 1940
AJ-63-2-205

113-115.

Фотографије: Демонстарције у Београду против приступања
Југославије Тројном пакту, 25-27. март 1941
AJ-38-3Ф-к.19

Photographs: Demonstrations in Belgrade against Yugoslavia
joining the Tripartite Pact, March 25-17, 1941
AJ-38-ZF-k.19

116.

Документ: Оставка краљевских намесника, 27. март 1941
AJ-138-4-6

Document: Resignation of the King's regents, March 27, 1941
AJ-138-4-6

117.

Фотографија: Краљ Петар II полаже заклетву приликом
преузимања власти, 27. март 1941
AJ-38-3Ф-к.16

Photograph: King Peter II gives his pledge on the occasion of
taking over the power, March 27, 1941
AJ-38-ZF-k.16

118.

Фотографија: Краљ Петар II и чланови владе Душана Симовића, 27. март 1941
AJ-38-3Ф-к.16 *

Photograph: King Peter II and members of the government of Dusan Simovic, March 27, 1941
AJ-38-ZF-k.16

119.

Документ: Прокламација "Срби, Хрвати и Словенци" краља Петра II, 27. март 1941
AJ-138-4-6 *

Document: Proclamation "Serbs, Croat and Slovenes" of King Peter II, March 27, 1941
AJ-138-4-6

120.

Документ: Прокламација "Народе српски, хрватски и словеначки" краља Петра II, 6. април 1941
AJ-138-4-6 *

Document: Proclamation: "Serb, Croat and Slovene People" of King Peter II, April 6, 1941
AJ-138-4-6

121.

Документ: Декларација краљевске југословенске владе, 4. мај 1941
AJ-103-1-2 *

Document: Declaration of the Royal Yugoslav Government, May 4, 1941
AJ-103-1-2

115.

122.

Плакат: "Радници, сељаци и грађани Југославије", ЦК КПЈ поводом напада Немачке на СССР, 22. јун 1941
AJ-507-ЦККПЈ-1941/21 *

Poster: "Workers, peasants and citizens of Yugoslavia" of the Central Committee of the Communist Party of Yugoslavia on the occasion of the attack of Germany on the USSR, June 22, 1941
AJ-507-CKKPJ-1941/21

123.

Документ: Извештај Милоша Секулића о стању у Југославији од априла до септембра 1941.
AJ-103-5-51 *

Document: Report of Milos Sekulic on the situation in Yugoslavia from April to September 1941
AJ-103-5-51

124.

Документ: "Извештај пуковника др Василија Војиновића о одласку из Француске у Југославију и повратку", и о стању у окупираној Југославији, 1941
AJ-103-158-574 *

Document: "Report of Colonel Dr. Vasilije Vojinovic on the departure from France to Yugoslavia and the return", and on the situation in the occupied Yugoslavia, 1941
AJ-103-158-574

125.

Документ: Совјетска промеморија о делатности четника Драже Михаиловића, 3. август 1942
AJ-103-61-28 *

Document: Soviet pro-memoria on the activities of Chetnick Draza Mihailovic, August 3, 1942
AJ-103-61-281

126.

Документ: Ед мемоар краљевске југословенске владе поводом совјетског саопштења о делатности четника Драже Михаиловића, 17. август 1942
AJ-103-61-281 *

Document: Aid Memoir of the Royal Yugoslav Government on the occasion of the Soviet report on the activities of Chetnick Draza Mihailovic, August 17, 1942
AJ-103-61-281

118.

127.

Документ: Телеграм Милоша Тупањанина у коме се тражи да се преко Ватикана издејствује распуштање логора у Хрватској, или врате деца из тих логора и хрватских породица, 13. март 1943

AJ-103-3-33

*

Document: Cable by Milos Tupanjanin in which he is asking through the Vatican to arrange for the dissolution of the prison camps in Croatia, or for the return of the children from these camps and Croat families, March 13, 1943

AJ-103-3-33

128.

Документ: Обавештење о наредби датој Посланству КЈ у Ватикану да замоли Св. Столицу да се српска деца из логора у НДХ и хрватских породица пошаљу у Србију, 20. март 1943

AJ-103-3-33

*

Document: Information about the order given to the Legation of the Kingdom of Yugoslavia in Vatican to ask the Holy See for all the Serbian children from the prison camps in the Independent State of Croatia (NDH) and Croat families to be sent to Serbia, March 20, 1943

AJ-103-3-33

129.

Документ: Информација о посети посланика КЈ при Св. Столици државном секретару Ватикана у вези са спасавањем српске деце из хрватских логора, 16. јун 1943
AJ-103-3-33

Document: Information on the visit of the envoy of the Kingdom of Yugoslavia to the Holy See, to the Secretary of State in Vatican in connection with the salvation of the Serbian children from the Croat prison camps, June 16, 1943
AJ-103-3-33

130.

Карта: Геноцид над српским становништвом извршен на територији Југославије од априла 1941. до августа 1942
AJ-83-6-371

Map: Genocide against Serbian population committed in the territory of Yugoslavia from April 1941 to August 1942
AJ-83-6-371

131.

Документ: Извештај Милоша Тупањанина о страдању српског народа у НДХ, 1944
AJ-103-114-425

Document: Report of Milos Tupanjanin on the suffering of Serbian people in the Independent State of Croatia (NDH), 1944
AJ-103-114-425

132.

Књига: Записници са седница владе Божидара Пурића, 11. август 1943-25. мај 1944
AJ-103-2-21

Book: Transcript of minutes from the sessions of the government of Bozidar Puric, August 11, 1943-May 25, 1944
AJ-103-2-21

133.

Документ: Одлука Другог заседања АВНОЈ-а о формирању Националног комитета ослобођења Југославије, 29. новембар 1943
AJ-507-ABHOJ-1943/52

Document: Decision of the Second Session of AVNOJ on the formation of the National Liberation Committee of Yugoslavia (NKOJ), November 29, 1943
AJ-507-AVNOJ-1943/52

134.

Документ: Одлука Другог заседања АВНОЈ-а о одузимању власти избегличкој влади у Лондону и забрани повратка краља Петра II Карађорђевића у земљу, 29. новембар 1943
AJ-507-ABHOJ-1943/52

Document: Decision of the Second Session of AVNOJ on deprivation from power of the government in exile in London and prohibition of the return to the country of King Peter II Karadjordjevic, November 29, 1943
AJ-507-AVNOJ-1943/52

135.

Документ: Одлука Другог заседања АВНОЈ-а о изградњи Југославије на федеративном принципу, 29. новембар 1943
AJ-507-ABHOJ-1943/52

Document: Decision of the Second Session of AVNOJ on construction of Yugoslavia along the federal principle, November 29, 1943
AJ-507-AVNOJ-1943/52

136.

Документ: Коминике краљевске југословенске владе поводом формирања НКОЈ-а, 5 децембар 1943
AJ-103-1-8

Document: Communiqué of the Royal Yugoslav Government on the occasion of the formation of NKOJ, December 5, 1943
AJ-103-1-8

137.

Документ: Саопштење Централног националног југословенског комитета са Конгреса одржаног у селу Ба, 26-28. јануар 1944
AJ-103-158-573

Document: Communiqué of the Central National Yugoslav Committee from the Congress held in the village of Ba, January 26-28, 1944
AJ-103-158-573

138.

Документ: Извештај о савезничком бомбардовању Београда 16-17. априла 1944. године и о стању у Србији и Београду након бомбардовања, 16. мај 1944
AJ-103-158-574

Document: Report on the bombardment of Belgrade by the Allied forces on April 16-17, 1944 and the situation in Serbia and Belgrade after the bombardment, May 16, 1944
AJ-103-158-574

5/43

О Д Л У К А

ДРУГОГ ЗАСЕДАЊА АНТИФАШИСТИЧКОГ ВЕЋА НАРОДНОГ ОСЛОБОЂЕЊА ЈУГОСЛАВИЈЕ

о изградњи Југославије на федеративном принципу

На основу права сваког народа на самоодређење, укључујући право на отцепљење или на уједињење са другим народима, и у складу са истинском вољом свих народа Југославије, осведоченом у току трогодишње заједничке народно-ослободилачке борбе која је сковала нераздрживо братство народа Југославије, Антифашистичко веће народног ослобођења Југославије доноси следећу

О д л у к у:

1. Народи Југославије никада нису признали и не признају раскомадање Југославије са стране фашистичких империјалиста и доказали су у заједничкој оружаном борби своју чврсту вољу да остану и даље уједињени у Југославији.

2. Да би се остварио принцип суверености народа Југославије, да би Југославија претстављала истинску домовину свих својих народа и да никад више не би постала доменом било које хегемонистичке клике, Југославија се изграђује и изградиће се на федеративном принципу, који ће обезбедити пуну равноправност Срба, Хрвата, Словенаца, Македонаца и Црногораца, односно народа Србије, Хрватске, Словеначке, Македоније, Црне Горе и Босне и Херцеговине.

3. У складу са таквом федеративном изградњом Југославије, која се темељи на најпунијим демократским правима, јесте чињеница да већ сада, у време народно-ослободилачког рата, основне органе народне власти код појединих народа Југославије претстављају народно-ослободилачки одбори и земаљска антифашистичка већа народног ослобођења (Главни народно-ослободилачки одбор Србије, Земаљско антифашистичко веће народног ослобођења Хрватске, Словенски народно-ослободилачки одбор, Земаљско антифашистичко веће народног ослобођења Босне и Херцеговине, Земаљско антифашистичко веће народног ослобођења Црне Горе и Боке, Земаљско антифашистичко веће народног ослобођења Санџака, иницијативни органи за Земаљско антифашистичко веће народног ослобођења Македоније), и да је Антифашистичко веће народног ослобођења Југославије врховно законодавно и извршно претставничко тело народа Југославије и врховни претставник суверенитета народа и државе Југославије као целине.

4. Националним машинама у Југославији обезбедиће се сва национална права.

5. Ова одлука ступа одмах на снагу.

дне 29 новембра 1943,
у Јајцу

За Антифашистичко веће
Народног ослобођења Југославије

Секретар
Р. Чолаковић, с.р.

Претседник
Др. Л. Рибар, с.р.

139.

139-157.

Фотографије: Последице савезничког бомбардовања Београда, 16-17. април 1944
AJ-382-6-18

*

Photographs: The effects of bombardment of Belgrade by the Allied forces, April 16-17, 1944
AJ-382-6-18

158.

Документ: Извештај о образовању и саставу владе Ивана Шубашића, 7. јул 1944
AJ-103-1-12

*

Document: Report on the establishment and composition of the government of Ivan Subasic, July 7, 1944
AJ-103-1-12

159.

Документ: Писмо Јосипа Броза Тита Ивану Шубашићу о расположењу народа у Словенији и Хрватској према Вишком споразуму, 12. јул 1944
AJ-103-1-13

*

Document: Letter of Josip Broz Tito sent to Ivan Subasic on the attitude of people in Slovenia and Croatia towards the Vis Agreement, July 12, 1944
AJ-103-1-13

160.

Документ: Саопштење са састанка Централног националног комитета Краљевине Југославије о образовању владе Ивана Шубашића, 20-23. јул 1944.
AJ-103-167-593

*

Document: Communiqué from the meeting of the Central National Committee of the Kingdom of Yugoslavia about the formation of the government of Ivan Subasic, July 20-23, 1944
AJ-103-167-593

161.

Документ: Декларација краљевске југословенске владе о признавању привремене администрације АВНОЈ-а и НКОЈ-а, 8. август 1944
AJ-103-157-220

*

Document: Declaration of the Royal Yugoslav Government on the recognition of the interim administration of AVNOJ and NKOJ, August 8, 1944
AJ-103-157-220

162.

Документ: Последњи позив маршала Јосипа Броза Тита хрватским и словеначким домобранима и четницима да пређу на страну НОВ или предају оружје, 30. август 1944
AJ-103-159-405

*

Document: Last call of Marshal Josip Broz Tito to the Croat and Slovene Domobrants and Chetnicks to join the side of NOV (People's Liberation Army) or surrender their arms, August 30, 1944
AJ-103-159-405

163.

Документ: Одлуке југословенске краљевске владе којима се војном особљу ван отаџбине наређује да приступе НОВ, 7. октобра 1944
AJ-103-1-13

*

Document: Decision of the Yugoslav Royal Government ordering military persons outside of the fatherland to join NOV (People's Liberation Army), October 7, 1944
AJ-103-1-13

164.

Документ: Извештај о полагању заклетве краљевских намесника и оставци владе Ивана Шубашића, 5. март 1945
AJ-103-1-15

*

Document: Report on giving the pledge by the king's regents and the resignation of the government of Ivan Subasic, March 5, 1945
AJ-103-1-15

165.

Документ: Закон о распуштању НКОЈ-а, 7. март 1945
AJ-15-100-510

Document: Law on Dissolution of the NKOJ, March 7, 1945
AJ-15-100-510

166.

Документ: Резолуција о преименовању АВНОЈ-а у Привремену народну скупштину ДФЈ, 10. август 1945
AJ-15-1-16

Document: Resolution on re-naming AVNOJ into Interim People's Assembly of the Democratic Federal Yugoslavia (DFJ), August 10, 1945
AJ-15-1-16

167.

Документ: Меморандум шефова и вођа демократских политичких странака Југославије у Лондону, 3. октобар 1945
AJ-103-158-573

Document: Memorandum of the chiefs and leaders of democratic political parties of Yugoslavia in London, October 3, 1945
AJ-103-158-573

168.

Документ: Декларација о проглашењу ФНРЈ, 29. новембар 1945
AJ-15-1-21

Document: Declaration on the promulgation of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), November 29, 1945
AJ-15-1-21

169.

Документ: Устав Федеративне Народне Републике Југославије, 31. јануар 1946
AJ-15-7-102

Document: Constitution of the Federal People's Republic of Yugoslavia, January 31, 1946
AJ-15-7-102

170.

Документ: Одлука о одузимању држављанства и конфисковању целокупне имовине припадницима династије Карађорђевић, 8. март 1947
AJ-15-3-54

Document: Decision on deprivation of citizenship and confiscation of entire property of the members of Karadjordjevic dynasty, March 8, 1947
AJ-15-3-54

171.

Документ: Резолуција V конгреса КПЈ о односу КПЈ према Информбироу, 21. јул 1948
AJ-507-I/V-к.2/18

Document: Resolution of the 5th Congress of the Communist Party of Yugoslavia (KPJ) on the stands of the KPJ towards the Informbureau, July 21, 1948
AJ-507-I/V-к.2/18

172.

Документ: Извештај о држању искључених чланова КПЈ у београдској партијској организацији по Резолуцији Информбироа, 2. април 1949
AJ-507-VII-к.11/1-28

Document: Report on the stands of the expelled members of the Communist Party of Yugoslavia in the Belgrade party organization regarding the Resolution of the Informbureau, April 2, 1949
AJ-507-VII-к.11/1-28

173.

Документ: Дискусија Милована Ђиласа на III Пленуму ЦК КПЈ, 16-17. јануар 1954
AJ-507-II/11

Document: Discussion of Milovan Djilas at the 3rd Plenary Session of the Central Committee of the Communist Party of Yugoslavia, January 16-17, 1954
AJ-507-II/11

174.

Документ: Титово образложење казне Милована Ђиласа на III Пленуму ЦК КПЈ, 16-17. јануар 1954
AJ-507-II/11

Document: Tito's elaboration on the punishment of Milovan Djilas at the 3rd Plenary Session of the Central Committee of the Communist Party of Yugoslavia, January 16-17, 1954
AJ-507-II/11

175.

Документ: Писмо Извршног комитета ЦК СКЈ о слабостима у раду Савеза комуниста и задацима за њихово отклањање, 17. фебруар 1958
AJ-507-II-к.2/21

Document: Letter of the Executive Committee of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia on the shortcomings in the work of the League of Communists and tasks for their rectification, February 17, 1958
AJ-507-II-к.2/21

U vezi s razmimoilaženjima koja su izbile između Centralnog komiteta Komunističke partije Jugoslavije - s jedne strane i Centralnog komiteta Svesavezne komunističke partije (boljševika), a kasnije i Informacionog biroa Komunističkih partija - s druge strane, Peti Kongres Komunističke partije Jugoslavije donosi sljedeću

R E Z O L U C I J U

I

Peti Kongres KPJ odobrava stav CK KPJ u vezi s optužbama CK SKP (b) i Informbiroa i njegovo uporno nastojanje da uvjери kako CK SKP (b), tako i druge članice Informbiroa, u netačnost njihovih optužbi i da skrene diskusiju na principiјelnu i stvarnu kritiku rada KPJ, ukoliko ove partije za tu kritiku imaju nekakvu osnovu.

II

Peti Kongres KPJ konstatuje da je kritika u pismima CK SKP(b) i u Rezoluciji Informbiroa o stanju u KPJ netačna, nepravilna i nepravedna.

Peti Kongres KPJ konstatuje da su netačne tvrdnje o tome kako CK KPJ vodi Jugoslaviju ka postepenom podređivanju imperijalističkim državama i pretvaranju u buržoasku državu, nego je, naprotiv, tačno da CK KPJ vodi zemlju ka svestranom jačanju njene nezavisnosti preza imperijalistima i jačanju socijalizma u njoj, - a samim tim i jačanju opšteg demokratskog fronta. Take-

171.

176.

Фотографија: VII Конгрес СКЈ, Љубљана 22-26. април 1958
AJ-507-3Ф-16/6279

Photograph: The 7th Congress of the League of Communists of Yugoslavia (SKJ), Ljubljana, April 22-26, 1958
AJ-50-ZF-16/6279

177.

Документ: Закључци са седнице Извршног комитета ЦК СКЈ на којој су разматрани политички и економски проблеми у вези са привредном ситуацијом, 14-16. март 1962
AJ-507-III/88

*

Document: Conclusions from the session of the Executive Committee of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia discussing political and economic problems in connection with the economic situation, March 14-16, 1962

AJ-507-III/88

178.

Брошура: "Руководствима и члановима Савеза комуниста Југославије", Извршног комитета ЦК СКЈ, 3. април 1962
AJ-507-III/89

*

Brochure: "To the leadership and members of the League of Communists of Yugoslavia", published by the Executive Committee of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia (CK SKJ), April 3, 1962
AJ-507-III/89

179.

Фотографија: Радно председништво IV Пленума ЦК СКЈ, на коме је разматрано спровођење закључака ИК ЦК СКЈ и даљи задаци СКЈ, Београд 22-23. јул 1962
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/6146

*

Photograph: Work presidency of the 4th Plenary Session of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia, debating the implementation of the conclusions of the Executive Committee of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia (IK CK SKJ) and further tasks of the SKJ, Belgrade, July 22-23, 1962
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/6146

180.

Фотографија: VIII Конгрес СКЈ, Београд 7-13. децембар 1964
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/6273

*

Photograph: The 8th Congress of the League of Communists of Yugoslavia, Belgrade December 7-13, 1964
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/6273

181.

Документ: Извештај комисије ИК ЦК СКЈ о стању, методу руковођења и појави злоупотреба у органима државне безбедности, с предлогом да се прихвати понуђена оставка Александра Ранковића, 30. јун 1966
AJ-507-II/28

Document: Report of the commission of the Executive Committee of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia on the state of facts, method of management and the cases of misuse in the state security bodies, with the proposal for accepting the offered resignation of Aleksandar Rankovic, June 30, 1966
AJ-507-II/28

182.

Документ: Предлог ЦК СК Србије да се Александар Ранковић искључи из партије, 20. септембар 1966
AJ-507-IV/1

Document: Proposal of the Central Committee of the League of Communists of Serbia to expel Aleksandar Rankovic from the Party, September 20, 1966
AJ-507-IV/1

183.

Документ: Записник 41. седнице ИК ЦК СКЈ посвећене студентским демонстрацијама у Београду, 4. јун 1968
AJ-507-IV/41

Document: Transcript of the minutes from the 41st session of the Executive Committee of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia devoted to the students demonstrations in Belgrade, June 4, 1968
AJ-507-IV/41

184.

Документ: Закључци са 11. седнице ЦК СКЈ на којој су разматране демонстрације Шиптара на Косову, 2. децембар 1968
AJ-507-II/36

Document: Conclusions of the 11th session of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia discussing demonstrations of Shyptars in Kosovo, December 2, 1968
AJ-507-II/36

Z A P I S N I K

sa četrdeset prve sednice Izvršnog komiteta Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije od 4. juna 1968. godine

Prisutni članovi IK: Mijalko Todorović, Roman Albreht, Břečko Bijelić, Danilo Bilanović, Marijan Ovetković, Mijal Didarević, Stevan Doronjaki, Veselin Djuranović, Danilo Kekić, Slavko Milosavljević, Kiro Hadži Vasilov, Miroslav Pečujlić, Boško Stankovski, Miko Tripalo i Budislav Boškić.

Odeutni: Franc Popit i Mitja Ribičič.

Ostali prisutni: Janez Kocijančič i Gavro Altman.

Iz Stručne službe CKSKJ: Milovan Buzadžić, Momčilo Grujić, Milosav Prelić, Ivo Senišar, Dušanka Rajković i Anđjelko Veljić.

Dnevni red:¹

1. Aktualni politički događaji - povodom demonstracija studenata u Beogradu.

Sednici je predsedavao Mijalko Todorović, sekretar Izvršnog komiteta CKSKJ.

I

U cilju boljeg sagledavanja aktualnih političkih događaja, posebno na Beogradskom univerzitetu, drug Stevan Doronjaki je informisao Izvršni komitet o poslednjoj sednici CK SK Srbije, akcijama studenata i ocenama koje su tim povodom

I/ Na početku sednice Izvršni komitet je usvojio i tri sledeća tačke dnevnog reda: O međunarodnoj aktivnosti SKJ; sadaci Izvršnog komiteta u vezi sa sajedničkom sednicom Predsedništva i Izvršnog komiteta CKSKJ od 20. maja 1968; neki problemi u vezi sa sprovođenjem odluke IKCKSKJ o organizaciji SK u DSIP. Međutim, zbog dužine trajanja diskusije o prvoj tački, zaključeno je da se ova pitanja razmatraju na drugoj sednici.

183.

185.

Фотографија: Седница председништва СКЈ у Карађорђевој, 15. октобар 1971
AJ-507-3Ф-16/14914

Photograph: Session of the presidency of the League of Communists of Yugoslavia in Karadjordjevo, October 15, 1971
AJ-507-ZF-16/14914

186.

Документ: Разговор Јосипа Броза Тита са ИК ЦК Хрватске о политичкој ситуацији у Хрватској након штрајка на Универзитету у Загребу, 30. новембар 1971
AJ-507-III/157

Document: Talk of Josip Broz Tito with the Executive Committee of the Central Committee of Croatia on the political situation in Croatia, after the strike at the University of Zagreb, November 30, 1971
AJ-507-III/157

187.

Документ: Завршна реч председника Јосипа Броза Тита на 21. седници председништва СКЈ на којој је разматрано питање "маспока", 1. децембар 1971
AJ-507-III/157

Document: Closing address of President Josip Broz Tito at the 21st session of the Presidency of the League of Communists of Yugoslavia discussing the question of "Maspok" (mass movement), December 1, 1971
AJ-507-III/157

188.

Документ: Писмо председника СКЈ и Извршног бироа СКЈ упућено организацијама и члановима СКЈ о потреби "хватања у коштац са проблемима нагомиланим у СКЈ", 27. септембар 1972
AJ-507-IV/186

Document: Letter of the president of the League of Communists of Yugoslavia and the Executive Bureau of the League of Communists of Yugoslavia sent to the organizations and members of the LCY explaining the need "to get the grips on the problems which have piled up in the League of Communists of Yugoslavia", September 27, 1972
AJ-507-IV/186

189.

Документ: Стенографске белешке са 43. седнице ЦК СК Србије на којој су оставке поднели Марко Никезић и Латинка Перовић, 21. октобар 1972
AJ-507-II-к.25/2-1

Document: Short-hand transcripts from the 43rd session of the Central Committee of the League of Communists of Serbia discussing resignations submitted by Marko Nikezic and Latinka Perovic, October 21, 1972
AJ-507-II-k.25/2-1

190.

Документ: Закључци Председништва СКЈ и Председништва СФРЈ у вези са Нацртом новог текста Устава, 18. мај 1973
AJ-507-III-178

Document: Conclusions of the Presidency of the League of Communists of Yugoslavia and Presidency of the SFRY pertaining to the Draft of the new text of Constitution, May 18, 1973
AJ-507-III-178

191-192.

Фотографије: X Конгрес СКЈ, Београд 27-30. мај 1974
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/6311,6303

Photographs: The 10th Congress of the League of Communists of Yugoslavia, Belgrade, May 27-30, 1974
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/6311, 6303

193-194.

Фотографије: XI Конгрес СКЈ, Београд, 20-23. јун 1978
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/6330, 6340

Photographs: The 11th Congress of the League of Communists of Yugoslavia, Belgrade, June 20-23, 1978
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/6330,6340

195.

Фотографија: Индира Ганди крај одра Јосипа Броза Тита, 8. мај 1980
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/4146

Photograph: Indira Gandhi at the catafalque of Josip Broz Tito, May 8, 1980
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/4146

196.

Документ: Извештај о сахрани Јосипа Броза Тита, 23. септембар 1980
AJ-507-IV-к.95/21

Document: Report on the funeral ceremony of Josip Broz Tito, September 23, 1980
AJ-507-IV-k.95/21

197.

Документ: Извештај Спасоја Ђаковића, заменика савезног јавног тужиоца, о политичкој ситуацији на Косову, 8. јун 1981
AJ-507-IV-к.96/13

Document: Report by Spasoje Djakovic, deputy public prosecutor, on the political situation in Kosovo, June 8, 1981
AJ-507-IV-k.96/13

192.

198.

Документ: Информација о разговору руководства Скупштине СФРЈ са представницима Срба и Црногораца са Косова, 26. фебруар 1986
AJ-507 - несређена грађа

Document: Information about the talks between the leadership of the Assembly of the SFRY and the representatives of Serbs and Montenegrins from Kosovo, February 26, 1986
AJ-507 - unclassified materials

199.

Фотографија: XIII Конгрес СКЈ, Београд, 25-28. јун 1986
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/6403

Photograph: The 13th Congress of the League of Communists of Yugoslavia, Belgrade, June 25-28, 1986
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/6403

200.

Документ: Предлог да се у иницијативу за промену Устава СФРЈ укључи и отклањање недоследности у изражавању начелног уставног положаја СР Србије, 25. новембар 1986
AJ-507 - несређена грађа

Document: Proposal to include in the initiative for the amendments to the Constitution of the SFRY the elimination of inconsistencies in the expression of the principled constitutional status of the Socialist Republic of Serbia, November 25, 1986
AJ-507 - unclassified materials

201.

Документ: Разговори председника Председништва ЦК СК Србије, Слободана Милошевића, са грађанима Косова Поља, 24-25. април 1987
AJ-507 - несређена грађа

Document: Talks between President of the Presidency of the Central Committee of the League of Communists of Serbia, Slobodan Milosevic, and the citizens of Kosovo Polje, April 24-25, 1987
AJ-507 - unclassified materials

202.

Фотографија: Срби и Црногорци са Косова пред Скупштином СФРЈ, 26. јун 1987
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/5471

Photograph: Serbs and Montenegrins from Kosovo in front of the Assembly of the SFRY, June 26, 1987
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/5471

203.

Фотографија: Седница Скупштине СФРЈ о актуелним проблемима на Косову, 26. јун 1987
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/5455

Photograph: Session of the Assembly of the SFRY about the actual problems in Kosovo, June 26, 1987
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/5455

204.

Документ: Информација о одјецима 8. седнице ЦК СК Србије у домаћим и иностраним јавним гласилима, 18. новембар 1987
AJ-507 - несређена грађа

Document: Information about the reflections of the 8th Session of the Central Committee of the League of Communists of Serbia in the local and foreign media, November 18, 1987
AJ-507 - unclassified materials

205.

Документ: Писмо председника Председништва ЦК СК Србије, Слободана Милошевића, Стипи Шувару и Штефану Корошцу о неслагању са њиховим ставовима по питању стања у Савезу комуниста Косова, 14. новембар 1988
AJ-507 - несређена грађа

Document: Letter of the President of the Presidency of the Central Committee of the League of Communists of Serbia, Slobodan Milosevic, sent to Stipe Suvar and Stefan Korosec about the disagreement with their stand in connection with the situation in the League of Communists of Kosovo, November 14, 1988
AJ-507 - unclassified materials

206.

Документ: Информација о протестном митингу у Титограду одржаном 10-11. јануара 1989
AJ-507 - несређена грађа

Document: Information about the protest rally in Titograd, held on January 10 and 11, 1989
AJ-507 - unclassified materials

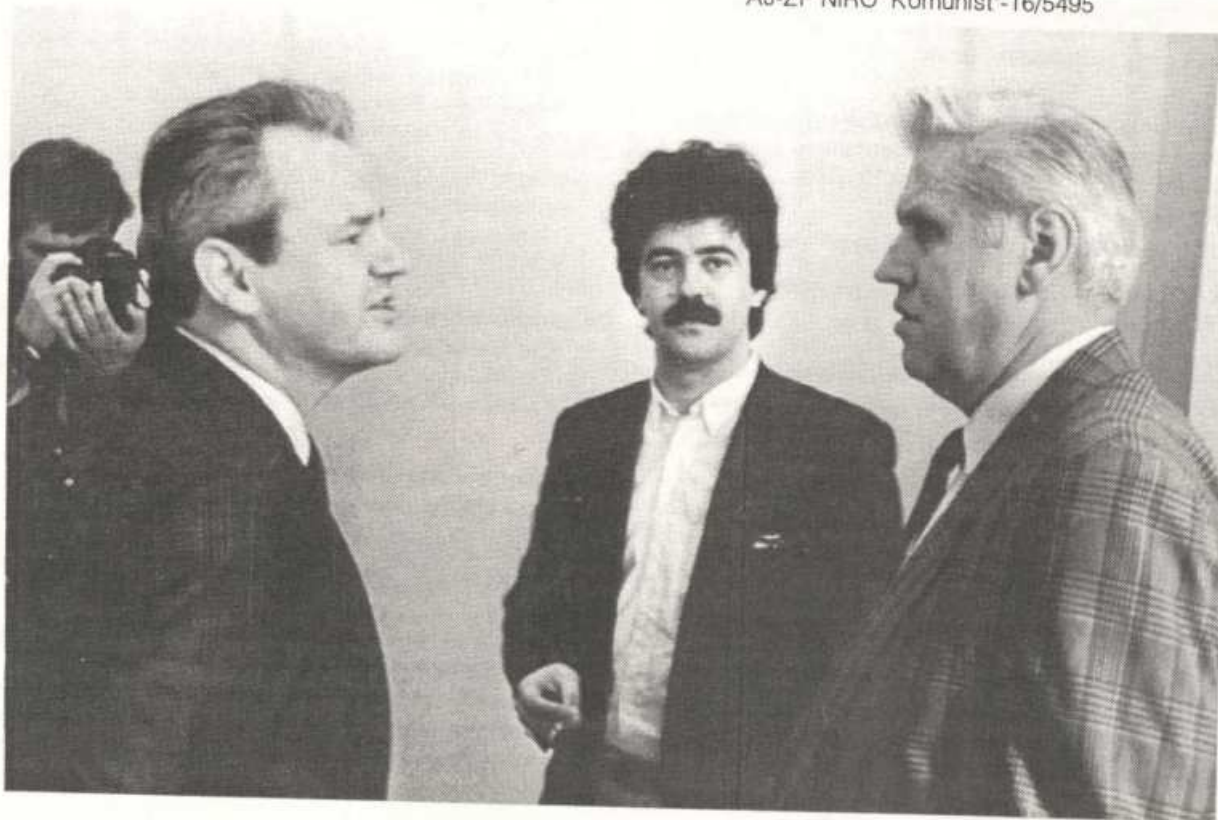
207.

Документ: Излагање Милана Кучана на Збору у Цанкарјевом дому у Љубљани, 27. фебруар 1989
AJ-507 - несређена грађа

Document: Presentation of Milan Kucan at the Convention in Sankarjev Dom congress hall in Ljubljana, February 27, 1989
AJ-507 - unclassified materials

208.

Фотографија: Протестни митинг у Београду поводом збивања у Цанкарјевом дому, 28. фебруар 1989
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/15449

Photograph: Protest rally in Belgrade on the occasion of the events in Cankarjev Dom, February 28, 1989
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/15449

209.

Фотографија: Усвајање Устава СР Србије, 28. март 1989
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/5569

Photograph: Adoption of the Constitution of the Socialist Republic of Serbia, March 28, 1989
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/5569

210.

Фотографија: Слободан Милошевић, Момир Булатовић и Стефан Коросец на 23. седници ЦК СКЈ посвећеној збивањима на Косову, мај 1989
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/5495

Photograph: Slobodan Milosevic, Momir Bulatovic and Stefan Korosec at the 23rd Session of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia devoted to the events in Kosovo, May 1989
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/5495

210.

213.

211.

Фотографија: XIV ванредни Конгрес СКЈ, Београд 20. јануар 1990
 АЈ-ЗФ НИРО "Комунист"-16/6506

Photograph: The 14th Extraordinary Congress of the League of Communists of Yugoslavia, Belgrade, January 20, 1990
 АЈ-ZF NIRO "Komunist"-16/6506

212.

Документ: Нацрт Изјаве XIV ванредног Конгреса о обнови СКЈ, Београд 20-21. јануар 1990
 АЈ-507 - несређена грађа

Document: Draft Declaration of the 14th Extraordinary Congress on the renewal of the League of Communists of Yugoslavia, Belgrade, January 20-21, 1990
 АЈ-507 - unclassified materials

213.

Фотографија: Делегација СК Словеније напушта XIV конгрес СКЈ, 20. јануар 1990
 АЈ-ЗФ НИРО "Комунист"-16/6509

Photograph: Delegation of the League of Communists of Slovenia walks out of the 14th Congress of the League of Communists of Yugoslavia, January 20, 1990
 АЈ-ZF NIRO "Komunist"-16/6509

На раскрсници светова и идеја - спољна политика
At the Crossroads of Worlds and Ideas - Foreign Policy

214.

Документ: Састав Делегације Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца за преговоре на Конференцији мира у Паризу, 17. децембар 1918
AJ-80-28-141

Document: Composition of the Delegation of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes for negotiations at the Paris Peace Conference, December 17, 1918
AJ-80-28-141

215.

Књига: Записници са седница Делегације Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца на Конференцији мира у Паризу, 10. јануар-8. април 1919
AJ-336-55-II

Book: Transcript of minutes from the sessions of the Delegation of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes at the Paris Peace Conference, January 10 to April 8, 1919
AJ-336-55-II

216.

Документ: Извештај председника Делегације Краљевине СХС на Конференцији мира у Паризу, Николе Пашића, о састанку на коме су утврђиване границе између Краљевине СХС и суседних земаља, 7. април 1919
AJ-336-85-I

Document: Report of the president of the Delegation of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes at the Paris Peace Conference, Nikola Pasic, on the meeting determining the frontiers between the Kingdom of SCS and the neighboring countries, April 7, 1919
AJ-336-85-I

217.

Документ: Извештај Миленка Веснића, о залагању пред "Великом четворицом" да се питање разграничења са Аустријом реши плебисцитом у Коружкој, 4. јун 1919
AJ-336-33-V

Document: Report of Milenko Vesnic on the efforts made before the "Big Four" for the question of border lines with Austria to be resolved by a plebiscite in Korushka, June 4, 1919
AJ-336-33-V

218.

Документ: Меморандум Делегације Краљевине СХС на Конференцији мира у Паризу о решавању јадранског питања, упућен председнику САД, Вилсону, 25. јун 1919
AJ-336-6-III

Document: Memorandum of the Delegation of the Kingdom of SCS at the Paris Peace Conference on the solution of the Adriatic question, sent to the President of the USA, Wilson, June 25, 1919
AJ-336-6-III

219.

Документ: Реферат Слободана Јовановића о састанку на коме је разматран мировни уговор са Бугарском, 15. јул 1919
AJ-336-22-IV

Document: Report by Slobodan Jovanovic on the meeting debating the peace agreement with Bulgaria, July 15, 1919
AJ-336-22-IV

19-21-1919

Принт поштом 1. Јануара 1919.

POŠTARSKO KRALJEVINA
SLOVENIJA I HRVATSKA

17(30) decembra 1919.

Pov. Br.

Kraljevskom Pomoćniku šast je izvestiti Vas, da su prema rešenju ministarskog Saveta delegati sa pregovora o miru, a pravom učestvovali na Konferenciji:

Predsednik delegacije g. Sik. P. Pašić.

Članovi: g. Dr. A. Trumbić,
g. Dr. M. Vesnić,
g. Selger.

GG. Meta Bošković, Radislav i Alibari biće takodje nezvanični delegati u rešavanju i sastavljanju predloga, ali bez prava na učestvovanje na samim konferencijskim o miru.

Telegramom BR. 2753 poslanik Gospodine Ministra Inostranih Dela g. Gavrilović izvestava Vas, da bi trebalo namerovati poslanika od Vatikana i mustra da bi delegat g. Vesnić bio najbolji kandidat, volio je da su odgovoriti telegramom.

Po naredbi poslanika,

sekretar,

Miroslav Janković v. r.

Upravnik
Dr. A. Trumbić,
Ministar Inostranih Dela,
PARIZ.

214.

220.
Документ: Меморандум изасланика становништва Барање, упућен делегацији Краљевине СХС у Паризу, да се коригује граница према Мађарској, 14. фебруар 1920
AJ-336-17-VIII

Document: Memorandum of the envoys of the population of Baranja sent to the Delegation of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes in Paris, for the correction of frontiers with Hungary, February 14, 1920
AJ-336-17-VIII

221.
Документ: Декларација владе САД којом се поздравља сједињење Срба Хрвата и Словенаца, 6. фебруар 1919
AJ-334-ПО-1-9

Document: Declaration of the Government of the United States of America welcoming unification of Serbs, Croats and Slovenes, February 6, 1919
AJ-334-PO-1-9

222.
Документ: Обавештење о намери владе Велике Британије да призна Краљевину СХС, 19. јун 1919
AJ-334-ПО-1-9

Document: Information about the intention of the Government of Great Britain to recognize the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes, June 19, 1919
AJ-334-PO-1-9

223.
Документ: Обавештење о формалном признавању Краљевине СХС од стране Ватикана, 6. новембар 1919
AJ-336-60-II

Document: Information about the official recognition of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes by Vatican, November 6, 1919
AJ-336-60-II

224.
Документ: Обавештење Јована Жујовића о формирању, саставу и циљевима Југословенског друштва за Удружене народности (Лигу народа), 23. јануар 1919
AJ-336-59-X

Document: Information of Jovan Zujovic about the formation, composition and targets of the Yugoslav society for the League of Nations, January 23, 1919
AJ-336-59-X

225.
Документ: Пакт Лиге народа и његове измене и допуне са списком држава чланица, 1925
AJ-305-1-1

Document: Treaty of the League of Nations and its amendments and supplements, with the list of the member-states, 1925
AJ-305-1-1

226.
Фотографија: Долазак француског посланика Нажнара у Београд, 1932
AJ-335-106

Photograph: Arrival of the French deputy Nagenare to Belgrade, 1932
AJ-335-106

227.
Документ: Закон о Пакту о организацији Мале антанте, Женева 16. фебруар 1933
AJ-72-40-159

Document: Law on Treaty on the Organization of the Little Entente, Geneva, February 16, 1933
AJ-72-40-159

228.
Фотографија: Свечани ручак на Конференцији Мале антанте у Синаји, 30-31. август 1937
AJ-38-3Ф-1-к.9

Photograph: Official luncheon at the Conference of the Little Entente in Synaia, August 30-31, 1937
AJ-38-ZF-1-k.9

229.
Фотографија: У предаху Конференције Мале антанте на Бледу, 24. август 1938
AJ-37-3Ф-1-к.9

Photograph: During the recess at the Conference of Little Entente in Bled, August 24, 1938
AJ-37-ZF-1-k.9

230.
Документ: Закон о Уговору о пријатељству, о ненападању, о судском расправљању, о арбитражи и о концилијацији са Турском, 27. новембар 1933
AJ-72-53-231

Document: Law on agreement on friendship, non-aggression, judicial procedure, arbitration and reconciliation with Turkey, November 27, 1933
AJ-72-53-231

231.

Документ: Критика опозиционих првака (Аце Станојевића, Љубомира Давидовића и Јована Јовановића) спољне политике владе Милана Стојадиновића, 2. април 1937
AJ-80-31-151

*

Document: Criticism by the opposition leaders (Aca Stanojevic, Ljubomir Davidovic and Jovan Jovanovic) of the foreign policy of the Government of Milan Stojadinovic, April 2, 1937
AJ-80-31-151

232.

Документ: Извештај о писању италијанске штампе поводом потписивања споразума између Италије и Југославије у Београду 25. марта 1937
AJ-38-43-97

*

Document: Report on the writings of the Italian press on the occasion of signing of the Agreement between Italy and Yugoslavia in Belgrade, on March 25, 1937
AJ-38-43-97

233.

Документ: Извештај о пријему председника владе Краљевине Југославије Милана Стојадиновића код канцелара Немачког Рајха Адолфа Хитлера, 17. јануар 1938
AJ-37-30-28

*

Document: Report on the audience of the Prime Minister of the Kingdom of Yugoslavia, Milan Stojadinovic, with the Chancellor of the German Reich, Adolf Hitler, January 17, 1938
AJ-37-30-28

234.

Документ: Став Милана Стојадиновића поводом аншлуса Аустрије, 16. март 1938
AJ-37-28-205

*

Document: Stand point of Milan Stojadinovic on the occasion of the anchluss of Austria, March 16, 1938
AJ-37-28-205

235.

Фотографија: Делегација Краљевине Југославије у посети Немачкој, 20. јануар 1938
AJ-38-3Ф-1

*

Photograph: Delegation of the Kingdom of Yugoslavia visiting Germany, January 20, 1938
AJ-38-ZF-1

236.

Фотографија: Кнез Павле и кнегиња Олга приликом посете италијанском краљу Виториу Емануелу III и краљици Јелени, 9-12. мај 1939
AJ-74-Албум 10

*

Photograph: Prince Pavle and Princess Olga on a visit to the Italian King Vittorio Emmanuele III and Queen Jelena, May 9-12, 1939
AJ-74-Album 10

237.

Документ: Порука британског премијера Винстона Черчила председнику Министарског савета Краљевине Југославије Драгиши Цветковићу, 23. март 1941
AJ-138-4-24

*

Document: The message of the British Prime Minister Winston Churchill to the President of the Ministerial Council of the Kingdom of Yugoslavia, Dragisa Cvetkovic, March 23, 1941
AJ-138-4-24

238.

Документ: Пакт о пријатељству и ненападању између СССР и Југославије, 5. април 1941
AJ-103-157-567

*

Document: Pact of friendship and non-aggression between the USSR and Yugoslavia, April 5, 1941
AJ-103-157-567

239.

Карта: Подела Југославије после окупације 1941
AJ-Збирка карата

*

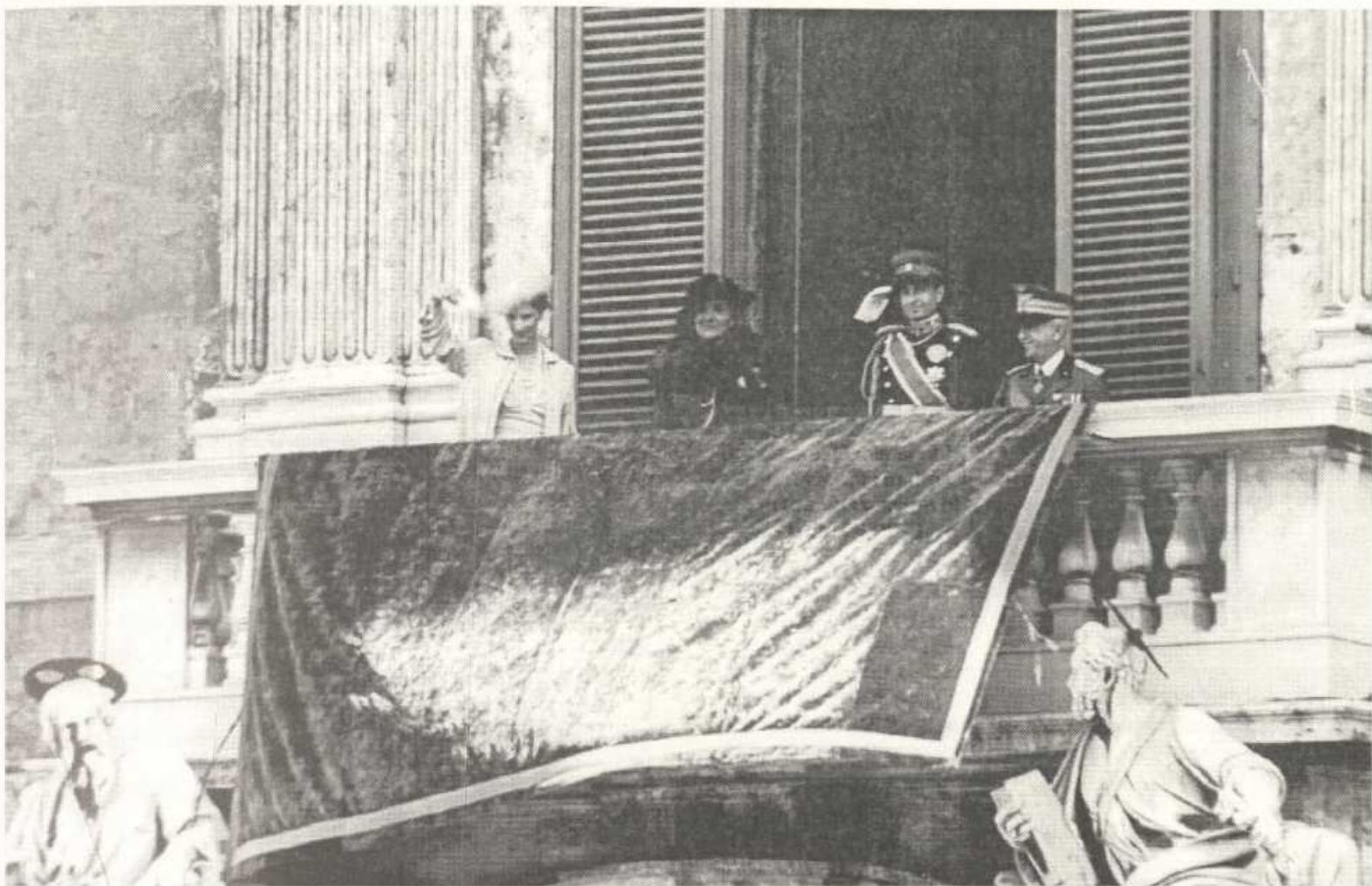
Map: Division of Yugoslavia after the occupation in the year 1941
AJ-Collection of maps

240.

Документ: Протест министра иностраних послова Момчила Нинчића због стварања Независне Државе Хрватске, 8. мај 1941
AJ-103-62-282

*

Document: Protest of the Minister of Foreign Affairs, Momcilo Nincic, because of the creation of the Independent State of Croatia, May 8, 1941
AJ-103-62-282

236.

241.

Документ: Војни споразум између Велике Британије и Југославије, 1941
AJ-103-157-567

*

Document: Military agreement between Great Britain and Yugoslavia, 1941
AJ-103-157-567

242.

Документ: Закон о споразуму о Балканској унији између Краљевине Југославије и Краљевине Грчке, 15. јануар 1942
AJ-103-54-260

*

Document: Law on Agreement on the establishment of the Balkan Union between the Kingdom of Yugoslavia and the Kingdom of Greece, January 15, 1942
AJ-103-54-260

243.

Документ: Извештај министра Ђоновића о ставу Британије према Југославији и Балкану, 24. април 1943
AJ-103-157-571

Document: Report by Minister Djonovic on the stand of Britain towards Yugoslavia and the Balkans, April 24, 1943
AJ-103-157-571

244.

Документ: Телеграм Јосипа Броза Тита Георги Димитрову о контактима са британским и америчким војним мисијама и потреби слања совјетске мисије, 1. септембар 1943
AJ-507-КИ-1943/219

Document: Cable of Josip Broz Tito sent to Georgy Dimitrov on the contacts with the British and American military missions and the need for sending of a Soviet mission, September 1, 1943
AJ-507-КИ-1943/219

245.

Документ: Писмо Георги Димитрова Централном комитету КПЈ о совјетским ставовима у вези са признавањем АВНОЈ-а као једине владе Југославије, 9. фебруар 1944
AJ-507-КИ-1944/17

Document: Letter of Georgy Dimitrov sent to the Central Committee of the Communist Party of Yugoslavia on the Soviet stands regarding the recognition of AVNOJ as the only government of Yugoslavia, February 9, 1944
AJ-507-КИ-1944/17

246.

Документ: Извештај о спремности италијанске владе да директно преговара са владом Југославије о свим спорним питањима, 20. септембар 1944
AJ-103-175-614

Document: Report on the readiness of the Italian Government to negotiate directly with the Government of Yugoslavia on all the disputable matters, September 20, 1944
AJ-103-175-614

247.

Документ: Распис МИП-а Краљевине Југославије о пропаганди владе Албаније за присаједињење Косова и Метохије и о њеном настојању да за своје циљеве придобије америчке званичне установе, 5. октобар 1944
AJ-382-6-2

Document: Communiqué of the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Yugoslavia on the propaganda activities of the Government of Albania aimed at the annexation of Kosovo and Metohija, and its efforts to gain for its aims the American official institutions, October 5, 1944
AJ-382-6-2

248.

Документ: Белешка о разговору Стаљина и Молотова са Кардељем, Шубашићем и Симићем у Москви, 22. новембар 1944
AJ-507-119/1-3

Document: Promemoria on the talks of Stalin and Molotov with Kardelj, Subasic and Simic in Moscow, November 22, 1944
AJ-507-119/1-3

249.

Документ: Акредитивно писмо амбасадора СССР у Београду, Ивана Васиљевича Садчикова, 24. март 1945
AJ-74-450-658

Document: Letter of Accreditation of the ambassador of the USSR to Belgrade, Ivan Vasilevich Sadchikov, March 24, 1945
AJ-74-450-658

250.

Документ: Акредитивно писмо швајцарског посланика у Београду, Едуарда Целвегера, 11. јул 1945
AJ-74-450-658

Document: Letter of Accreditation of the Swiss envoy to Belgrade, Eduard Zelweger, July 11, 1945
AJ-74-450-658

251.

Фотографија: Молотов, Стаљин и Тито, Москва 5-17. април 1945
AJ-Збирка фотографија

Photograph: Molotov, Stalin and Tito, Moscow April 5-17, 1945
AJ-Collection of photographs

252.

Документ: Закон о Повељи Уједињених нација, 24. август 1945
AJ-15-101-526

Document: Law on the United Nations Charter, August 24, 1945
AJ-15-101-526

У К А З

О РАТИФИКАЦИЈИ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ
РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ СЈЕДИНЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЕАВА
О ВОЈНОЈ ПОМОЋИ

Члан 1

Ратификује се и добија обавезну снагу даном 14 новем-
бра 1951 године СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУ-
БЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И СЈЕДИНЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЕАВА О ВОЈНОЈ ПОМОЋИ,
потписан 14 новембра 1951 године у Београду, а који на енглеском
и српско-хрватском језику гласи:

Члан 2

Овај Указ отуда на снагу даном његовог доношења.

У.Ф.220
9 фебруара 1952 године
Београд

ПРЕЗИДИЈУМ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

СЕКРЕТАР,

ПРЕДСЕДНИК,

M. Stjepanović

K. Rudar

257.

253.

Документ: Саопштење о Споразуму између влада Југосла-
вије и Бугарске на Бледској конференцији, 30. јул-1.
август 1947
АЈ-507-IX-15/I-91

Document: Communiqué on the Agreement between the
Governments of Yugoslavia and Bulgaria at the Bled
Conference, July 30-August 1, 1947
АЈ-507-IX-15/I-91

254.

Брошура: Писмо Централног комитета Сверуске комуни-
стичке партије (большевика) Централном комитету КПЈ,
4. мај 1948
АЈ-507-IX-119/I-39

Brochure: Letter of the Central Committee of the All-Russian
Communist Party (Bolsheviks) to the Central Committee of the
Communist Party of Yugoslavia, May 4, 1948
АЈ-507-IX-119/I-39

255.

Брошура: Изјава ЦК Комунистичке партије Југославије
поводом Резолуције Информационог бироа, 29. јун 1948
АЈ-507-IX-119/I-39

Brochure: Declaration of the Central Committee of the
Communist Party of Yugoslavia on the occasion of the
Resolution of the Information Bureau, June 29, 1948
АЈ-507-IX-119/I-39

256.

Документ: Извештај о посети делегације Лабуристичке партије
Велике Британије Југославији, 7-18. септембар 1950
АЈ-507-133/II-1

Document: Report on the visit of the delegation of the Labour
Party of Great Britain to Yugoslavia, September 7-18, 1950
АЈ-507-133/II-1

257.

Документ: Указ о ратификацији Споразума између Владе
ФНРЈ и Владе САД о војној помоћи, 2. фебруар 1952
АЈ-15-3-59

Document: Decree on ratification of the Agreement between the
Government of the Federal People's Republic of Yugoslavia
(FNRJ) and the Government of the United States of
America, February 2, 1952
АЈ-15-3-59

258.

Документ: Московска Декларација о односу између СКЈ и
КПСС, јун 1956
АЈ-507-IX-119/I-69

Document: Moscow Declaration on the relations between the
League of Communists of Yugoslavia and the Communist
Party of the Soviet Union, June 1956
АЈ-507-IX-119/I-69

259.

Документ: Писмо ЦК СКЈ Централном комитету КПСС у коме се објашњава југословенски став према Имре Нађу и догађајима у Мађарској, 8. новембар 1956
AJ-507-IX-119/I-78

*

Document: Letter of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia sent to the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union in which the Yugoslav stand is explained towards Imre Nagy and the events in Hungary, November 8, 1956
AJ-507-IX-119/I-78

260.

Документ: Реферат у вези са потписивањем Уредбе о ратификацији Споразума између ФНРЈ и Уједињених нација о Југословенском војном одреду у саставу снага УН у Египту, 1958
AJ-130-73-73

*

Document: Report pertaining to the signing of the Decree on ratification of the Agreement between the Federal People's Republic of Yugoslavia and the United Nations on the Yugoslav Military Contingent within the composition of the UN forces in Egypt, 1958
AJ-130-73-73

261.

Фотографија: Учесници првог самита несврстаних у Београду, 1-6. септембар 1961
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/7007

*

Photograph: Participants of the First Summit of the Non-Aligned in Belgrade, September 1-6, 1961
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/7007

262.

Документ: Забелешка о разговорима председника СФРЈ, Јосипа Броза, са председником Француске, Жоржом Помпидуом, Париз 23. октобар 1970
AJ-507-30/V-129

*

Document: Promemoria on the talks between President of the SFRY, Josip Broz, and the President of France, George Pompidou, Paris, October 23, 1970
AJ-507-30/V-129

263.

Документ: Извештај Радио-Ватикана о посети Јосипа Броза Ватикану, 29. март 1971
AJ-144-135-737

*

Document: Report of Radio-Vatican on the visit of Josip Broz to Vatican, March 29, 1971
AJ-144-135-737

264.

Документ: Оцена посете председника Тита папи Павлу VI, 6. април 1971
AJ-144-135-737

*

Document: Assessment of the visit of President Tito to Pope Paul VI, April 6, 1971
AJ-144-135-737

265.

Фотографија: Краљица Елизабета у посети Југославији, 17-21. октобар 1972
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/4072

*

Photograph: Queen Elisabeth on a visit to Yugoslavia, October 17-21, 1972
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/4072

266.

Фотографија: Сиримаво Бандаранаике у разговору са председником Титом на V Самиту несврстаних у Коломбу, Шри Ланка 16-19. август 1976
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/4075

*

Photograph: Sirimavo Bandaranaike during the talk with President Tito at the 5th Summit of the Non-Aligned in Colombo, Sri Lanka, August 16-19, 1976
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/4075

267.

Документ: Забелешка о разговору председника СФРЈ и СКЈ, Јосипа Броза Тита, са Генералним секретаром ЦК КПСС, Леонидом Брежњевим, 15. новембар 1976
AJ-507-III/209

*

Document: Promemoria on the talks between President of the SFRY and the League of Communists of Yugoslavia, Josip Broz Tito and the Secretary General of the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union, Leonid Brezhnev, November 15, 1976
AJ-507-III/209

268.

Фотографија: Самит КЕБС-а у Београду, 15. јун 1977
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/14810

*

Photograph: Summit of the C.S.C.E. in Belgrade, June 15, 1977
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/14810

269.

Фотографија: Председник Тито са Џимијем и Розалин Картер приликом посете Сједињеним Америчким Државама, 7. март 1978
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/4103

Photograph: President Tito with Jimmy and Rosalind Carter on the occasion of his visit to the United States of America, March 7, 1978
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/4103

270.

Документ: Информација о разговорима вођеним приликом посете Јосипа Броза Тита НР Кине у вези са обнављањем односа између СКЈ и КП Кине, 30. септембар 1977
AJ-507-III/215

Document: Information about the talks conducted during the visit of Josip Broz Tito to the People's Republic of China, regarding the renewal of the relations between the League of Communists of Yugoslavia and the Communist Party of China, September 30, 1977
AJ-507-III/215

271.

Фотографија: Председник Тито у посети либијском вођи Моамеру ел Гадафију, Триполи 31. мај-3. јун 1979
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/4073

Photograph: President Tito on as visit to the Libyan leader Moamer El Ghadafy, Tripoli, May 31-June 3, 1979
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/4073

269.

272.

Документ: Информација о посети председника Председништва СФРЈ Мике Шпиљака Сједињеним Америчким Државама, 1-4. фебруар 1984
AJ-507 – несређена грађа

Document: Information on the visit of the President of the Presidency of the SFRY, Mika Spiljak, to the United States of America, February 1-4, 1984
AJ-507 – unclassified materials

273.

Фотографија: Излагање генералног секретара КПСС Михаила Горбачова пред делегатима Скупштине СФРЈ, 22. март 1988
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/14524

Photograph: Secretary General of the Communist Party of the Soviet Union, Michael Gorbachev, addressing the delegates of the Assembly of the SFRY, March 22, 1988
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/14524

274.

Документ: Говор Михаила Горбачова у Скупштини СФРЈ, 22. март 1988
AJ-507 – несређена грађа

Document: Speech of Michael Gorbachev in the Assembly of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia (SFRY), March 22, 1988
AJ-507 – unclassified materials

271.

УСПОНИ И ПАДОВИ У ВРЕМЕНУ ВЕЛИКИХ
НАДАЊА – ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ ЈУГОСЛАВИЈЕ

RISE AND FALL AT THE TIME OF GREAT EXPECTATIONS –
SOCIAL LIFE OF YUGOSLAVIA

Привреда - Бег из сиромаштва?

Economy - Escape from Poverty?

275.

Документ: Упоредни преглед стања финансија Краљевине
СХС са европским државама и САД, 1929
AJ-66-33-241

*

Document: Comparative review of the state of finances of the
Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes with the European
states and the USA, 1929

AJ-66-33-241

276.

Документ: Подаци о спољној трговини Краљевине СХС током
двадесетих година
AJ-65-192-604

*

Document: Data on foreign trade of the Kingdom of Serbs,
Croats and Slovenes during the 1920s

AJ-65-192-604

277.

Карта: Постојећа и планирана железничка мрежа у
Краљевини СХС, 1924
AJ-37-39-212

*

Map: The existing and the planned railway networks in the
Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes, 1924

AJ-37-39-212

278.

Документ: Резолуција Удружења југословенских инжењера и
архитеката о грађењу и одржавању модерних путева,
12. јун 1927
AJ-65-2-8

*

Document: Resolution of the Association of the Yugoslav
Engineers and Architects regarding the construction and
maintenance of modern roads, June 12, 1927

AJ-65-2-8

279.

Документ: Резолуција Удружења југословенских инжењера и
архитеката о електрификацији земље и железница, 12.
јун 1927
AJ-65-2-8

*

Document: Resolution of the Association of the Yugoslav
Engineers and Architects regarding electrification of the
country and railways, June 12, 1927

AJ-65-2-8

280.

Документ: Уступање у приватну експлоатацију телефонских
постројења у Краљевини Југославији, 5. април 1930
AJ-65-2-8

*

Document: Concession for private exploitation of the telephone
facilities in the Kingdom of Yugoslavia, April 5, 1930

AJ-65-2-8

281.

Документ: Претходне одредбе за припрему аграрне реформе
у Краљевству СХС, фебруар 1919
AJ-96-45-126

*

Document: Previous provisions for the preparation of the
agrarian reform in the Kingdom of Serbs, Croats and
Slovenes, February 1919

AJ-96-45-126

282.

Документ: Ставови Југословенског католичког епископата у
погледу провођења аграрне реформе, 17. јул 1919
AJ-69-87-136

*

Document: Stand points of the Yugoslav Catholic Episcopate
regarding the implementation of the agrarian reform, July
17, 1919

AJ-69-87-136

283.

Документ: Меморандум Управног одбора српског православног
манастира Митрополије карловачке о аграрној реформи с
обзиром на непокретна манастирска добра, 12. јун 1919
AJ-69-87-136

*

Document: Memorandum of the Management Board of the
Serbian Orthodox Monastery of the Karlovac Metropolitan
Diocese on the agrarian reform regarding the monastery's
real-estate property, June 12, 1919

AJ-69-87-136

КАРТА
 БУДУЋЕ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ МРЕЖЕ
 КРАЉЕВИНИ
 СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

РАЗМЕР: 1:1 000 000

ОЗНАЧЕЊЕ

	Међународна линија у саобраћају I реда		Мала линија 0,75 м саобраћају
	II реда		прелиминарна
	III реда		II реда у саобраћају
	IV реда		III реда
	V реда		IV реда
	VI реда		V реда
	VII реда		VI реда
	VIII реда		VII реда
	IX реда		VIII реда
	X реда		IX реда
	XI реда		X реда
	XII реда		XI реда
	XIII реда		XII реда
	XIV реда		XIII реда
	XV реда		XIV реда
	XVI реда		XV реда
	XVII реда		XVI реда
	XVIII реда		XVII реда
	XIX реда		XVIII реда
	XX реда		XIX реда
	XXI реда		XX реда
	XXII реда		XXI реда
	XXIII реда		XXII реда
	XXIV реда		XXIII реда
	XXV реда		XXIV реда
	XXVI реда		XXV реда
	XXVII реда		XXVI реда
	XXVIII реда		XXVII реда
	XXIX реда		XXVIII реда
	XXX реда		XXIX реда
	XXXI реда		XXX реда
	XXXII реда		XXXI реда
	XXXIII реда		XXXII реда
	XXXIV реда		XXXIII реда
	XXXV реда		XXXIV реда
	XXXVI реда		XXXV реда
	XXXVII реда		XXXVI реда
	XXXVIII реда		XXXVII реда
	XXXIX реда		XXXVIII реда
	XL реда		XXXIX реда
	XL I реда		XL реда
	XL II реда		XL I реда
	XL III реда		XL II реда
	XL IV реда		XL III реда
	XL V реда		XL IV реда
	XL VI реда		XL V реда
	XL VII реда		XL VI реда
	XL VIII реда		XL VII реда
	XL IX реда		XL VIII реда
	L реда		XL IX реда

Легенда жик. Јанковића Ваљевског

284.

Документ: Решење Повереништва унутрашњих послова НКОЈ-а о привременој забрани враћања колониста у њихова ранија места живљења у Македонији, Косову, Метохији, Срему и Војводини, 6. март 1945
AJ-49-2-1

Document: Decree of the Commissariat for Interior Affairs of the National Liberation Committee of Yugoslavia (NKOJ) on the temporary ban on the return of colonists to their previous places of residence in Macedonia, Kosovo, Metohija, Srem and Vojvodina, March 6, 1945
AJ-49-2-1

285.

Документ: Представка колониста и насељеника из петнаест села Скопског поља, 24. март 1945
AJ-197-5-48

Document: Appeal of colonists and settlers from fifteen villages of Skopsko Polje, March 24, 1945
AJ-197-5-48

286.

Документ: Извештај о посети делегације Шиптара са Косова и Метохије маршалу Титу, 6. април 1945
AJ-97-4-41

Document: Report on the visit of the delegation of Shyptars from Kosovo and Metohija to Marshal Tito, April 6, 1945
AJ-97-4-41

287.

Документ: Уредба Министарства за колонизацију о повратку насељеника на Косово и Метохију, 2. мај 1945
AJ-97-5-48

Document: Decree of the Ministry for Colonization on the return of settlers to Kosovo and Metohija, May 2, 1945
AJ-97-5-48

288.

Документ: Извештај о насељавању колониста - бораца у Војводину, 30. децембар 1946
AJ-97-9-60

Document: Report on settling of colonists - fighters in Vojvodina, December 30, 1946
AJ-97-9-60

289.

Документ: Циглана и црепана Анастаса П. Јовановића у Обреновцу, уништена током рата, 29. септембар 1945
AJ-17-2-2

Document: Brick and roof-tiles manufacturing plant of Anastas P. Jovanovic in Obrenovac, destroyed during the war, September 29, 1945
AJ-17-2-2

290.

Документ: Извештај о процени ратне штете у индустрији и рударству Југославије, 12. јун 1945
AJ-17-160-161

Document: Report on the evaluation of war damages in industry and mining of Yugoslavia, June 12, 1945
AJ-17-160-161

NACIONALNI KOMITET OSLOBODJENJA
JUGOSLAVIJE
POVERENIŠTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Број 540
6 марта 1945 год.
Београд

У последње време, без одобрења народних власти, примењује се враћање и преселјавње породица колониста /насељеника/, које су раније биле насељене у Македонији, Косову, Метохији, Срему и Војводини.

Будући да се овим начином штета самим колонистима, јер се излажу теškoћама и непотребним трошковима, пошто још нису створени услови за њихов повратак у ранија насеља, то с обзиром на све предње, а да би заштитио саме насељенике од непотребног пута и изливних троškova

Архив
Југославије
Београд

РЕШАВАЊИ:

1/ привремено се не дозвољава враћање колониста у њихова ранија места живљења и нека сви остану на својим местима, а тим што ће им Народно-ослободилачки одбори указивати и даље сваку помоћ;

2/ пошто се питање колониста бити решено посебном Уредбом, то ће бити благовремено обавештени ко ће, кад и у који крај државе моћи да се пресели.

Извршење овога решења поверава се Повереништва унутрашњих послова свих федералних јединица.

SMRT PAŠIEMU - SLOBODA NARODU!

POVERENIK
ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE,

Klase Titović

291.
Документ: Извештај о питању помоћи УНРРА Југославији, 26. септембар 1944
AJ-103-4-43

Document: Report on the question of UNRRA aid to Yugoslavia, September 26, 1944
AJ-103-4-43

292.
Документ: Споразум Администрације Уједињених нација за помоћ и обнову (УНРРА) и Демократске Федеративне Југославије, 24. март 1945
AJ-40-17-30

Document: Agreement between the United Nations Relief and Rehabilitation Administration (UNRRA) and the Democratic Federal Yugoslavia, March 24, 1945
AJ-40-17-30

293.
Документ: Оснивање Завода за ванредне набавке у чију искључиву надлежност спада обављање свих послова са УНРРА, 30. мај 1945
AJ-17-160-161

Document: Establishment of the Institute for Extraordinary Supplies with the exclusive competencies for carrying out all work with the UNRRA, May 30, 1945
AJ-17-160-161

294.
Документ: Закон о национализацији приватних привредних предузећа, 5. децембар 1946
AJ-15-8-144

Document: Law on Nationalization of Private Economic Enterprises, December 5, 1946
AJ-15-8-144

295.
Књига: Петогодишњи план развика народне привреде Федеративне Народне Републике Југославије 1947-1951, 1947
AJ-41-137-260

Book: Five-year plan of development of the people's economy of the Federal People's Republic of Yugoslavia 1947-1951, 1947
AJ-41-137-260

296.
Документ: Уредба о откупу житарица у економској 1949/50. години, 6. април 1949
AJ-50-22-299

Document: Decree on the purchase of crops in the economic (fiscal) year 1949/1950, April 6, 1949
AJ-50-22-299

297.
Документ: Наредба о мерама за обезбеђење исхране становништва и очување сточног фонда, 26. септембар 1950
AJ-50-22-383

Document: Order on the measures for securing food for the population and preservation of the livestock fund, September 26, 1950
AJ-50-22-383

298.
Документ: Питање страног капитала у социјалистичкој Југославији, 1946
AJ-40-41-100

Document: Question of the foreign capital in the socialist Yugoslavia, 1946
AJ-40-41-100

299.
Документ: Позив на оснивачку Скупштину гувернера Међународног монетарног фонда и Међународне банке за обнову и развој, 1946
AJ-50-47-503

Document: Invitation to the Founding Assembly of Governors of the International Monetary Fund and the International Bank for Reconstruction and Development, 1946
AJ-50-47-503

300.
Документ: Извештај о потписивању Уговора о зајму између ФНРЈ и Међународне банке за обнову и развој, 11. октобар 1951
AJ-50-47-983

Document: Report on signing of the Agreement on Loan between the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ) and the International Bank for Reconstruction and Development, October 11, 1951
AJ-50-47-983

301.

Документ: Списак основних инвестиционих објеката капиталне изградње у ФНРЈ, 9. април 1951
AJ-40-55-145

Document: List of the basic investment structures of the capital investment construction in the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), April 9, 1951
AJ-40-55-145

302.

Документ: Упоредни преглед производње електричне енергије по становнику у Југославији и иностранству, 1951
AJ-59-5-20

Document: Comparative review of production of electrical energy per capita in Yugoslavia and abroad, 1951
AJ-59-5-20

303.

Документ: Упутство о оснивању и раду радничких савета државних привредних предузећа, 22. април 1950
AJ-40-1-2

Document: Instructions on establishment and work of the workers councils in the state-owned economic enterprises, April 22, 1950
AJ-40-1-2

304.

Документ: Извештај о извршењу петогодишњег плана, мај 1952
AJ-40-10-16

Document: Report on the execution of the five-year plan, May 1952
AJ-40-10-16

305.

Документ: Записник са седнице ИК ЦК СКЈ о привредним проблемима у вези са извршењем платног биланса, 27. фебруар 1957
AJ-507-III/69

Document: Transcript of minutes from the session of the Executive Committee of the Central Committee of the League of Communists of Yugoslavia about the economic problems regarding the execution of the balance of payment, February 27, 1957
AJ-507-III/69

306.

Документ: Извештај о привредној ситуацији и питањима спровођења привредне реформе, 2. новембар 1965
AJ-507-IV/78

Document: Report on the economic situation and questions of implementation of the economic reform, November 2, 1965
AJ-507-IV/78

307.

Документ: Мишљење СИБ-а о проблемима задуживања Југославије у иностранству, 17. март 1975
AJ-507-III/192

Document: Opinion of the Federal Executive Council (SIV) on the problems of indebtedness of Yugoslavia abroad, March 17, 1975
AJ-507-III/192

308.

Документ: Статистички подаци о друштвеном производу република и покрајина, стопи инфлације и извозу роба и услуга у периоду 1979-1984
AJ-507 – несређена грађа

Document: Statistical data on the social product of the republics and provinces, the inflation rate and exports of goods and services in the period 1979-1984
AJ-507 – unclassified materials

309.

Документ: Програм мера и активности за обарање инфлације и стабилизацију привреде, 5. октобар 1987
AJ-507 – несређена грађа

Document: Program of measures and activities for fighting inflation and stabilization of economy, October 5, 1987
AJ-507 – unclassified materials

310.

Документ: Извештај о узроцима афере "Агрокомерц" и њеним последицама на целокупни финансијски систем земље, јануар 1988
AJ-507 – несређена грађа

Document: Report on the causes of the scandal in "Agrokomerc" and its effects on the entire financial system of the country, January 1988
AJ-507 – unclassified materials

311.
Документ: Помоћ краља и краљице најсиромашнијим и најбољим ученицима државних средњих школа, 27. децембар 1923
AJ-66-253-490 *

Document: Aid of the King and Queen to the poorest and the best pupils of the state secondary schools, December 27, 1923
AJ-66-253-490

312.
Документ: Издвајања за просветне сврхе на подручју Моравске бановине у периоду 1919-1936
AJ-66-97-274 *

Document: Allocations for education in the area of Morava Banovina in the period 1919-1936
AJ-66-97-274

313-314.
Фотографије: Стара и, на њеном месту подигнута, нова основна школа у битолском крају, 1928
AJ-38-63-165 *

Photographs: The old and in its place newly constructed primary school in Bitola region, 1928
AJ-38-63-165

315.
Карта: Мрежа средњих и високих школа под Министарством просвете, 1929
AJ-66-97-272 *

Map: Network of secondary and high schools under the auspices of the Ministry of Education, 1929
AJ-66-97-272

316.
Документ: Бројно стање школа, ученика и наставника под Министарством просвете у периоду 1919-1934,
AJ-38-64-169 *

Document: Number of schools, pupils and teachers under the auspices of the Ministry of Education in the period 1919-1934
AJ-38-64-169

317.
Документ: Издаци државе за народно просвећивање у периоду 1919-1938
AJ-66-97-274 *

Document: State expenditures for the people's education in the period 1919-1938
AJ-66-97-274

318.
Документ: Списак министара просвете од новембра 1918. до јула 1942
AJ-66-97-274 *

Document: List of ministers of education from November 1918 to July 1942
AJ-66-97-274

319.
Документ: Програм прославе педесетогодишњице Српске краљевске академије, 24. јануар 1937
AJ-37-72-441 *

Document: Program for the celebration of the fifty years of the Serbian Royal Academy, January 24, 1937
AJ-37-72-441

320.
Фотографија: Слободан Јовановић и Богдан Поповић
AJ-80-3Ф-53 *

Photograph: Slobodan Jovanovic and Bogdan Popovic
AJ-80-ZF-53

321.
Документ: Извештај ректора Универзитета Јована Цвијића о постављењу Николе Вулића за декана Филозофског факултета у Београду, 7. јун 1920.
AJ-66-147-421 *

Document: Report of the Rector of University, Jovan Cvijic, on the nomination of Nikola Vulic for the Dean of the Faculty of Philosophy of Belgrade, June 7, 1920
AJ-66-147-421

322.
Документ: Уредба Филозофског факултета у Београду, 1932
AJ-66-147-421 *

Document: Decree by the Faculty of Philosophy of Belgrade, 1932
AJ-66-147-421

323.

Документ: Број уписаних студената на Филозофском факултету у Београду у школској 1935/36
AJ-66-147-121

Document: Number of students enrolled at the Faculty of Philosophy of Belgrade in the academic year 1935/36
AJ-66-147-121

324.

Документ: Извештај управника Драгутина Анастасијевића о тешкоћама у раду Византолошког семинара Филозофског факултета у Београду, 1. октобар 1928
AJ-66-147-421

Document: Report of the administrator Dragutin Anastasijevic about the difficulties in the work of the Byzantine seminar at the Faculty of Philosophy of Belgrade, October 1, 1928
AJ-66-147-421

325.

Документ: Извештај о научним заводима, институтима и семинарима на Филозофском факултету у Београду, 19. април 1938
AJ-66-147-421

Document: Report on scientific institutions, institutes and seminars at the Faculty of Philosophy in Belgrade, April 19, 1938
AJ-66-147-421

326.

Документ: Извештај о Народној библиотеци у периоду 1918-1930
AJ-38-63-167

Document: Report on the National Library in the period 1918-1930
AJ-38-63-167

327.

Документ: Извештај о Универзитетској библиотеци од оснивања 1926. до 1930
AJ-38-63-167

Document: Report on the University Library since its establishment in 1926 up to 1930
AJ-38-63-167

328.

Документ: Инвентар историјских и културних знаменитости Матице српске, 1929
AJ-38-63-165

Document: Inventory of historical and cultural monuments of the Matica Srpska - Serb Homeland Society, 1929
AJ-38-63-165

329.

Документ: Питање зграде Државне архиве у Београду, 26. јануар 1926
AJ-66-333-566

Document: Question of the building of the Archives of State in Belgrade, January 26, 1926
AJ-66-333-566

330.

Фотографија: Управник Музеја Кнеза Павла Милан Кашанин са посетиоцима музеја, 1937
AJ-38-3Ф-3

Photograph: Director of the Museum of Prince Pavle, Milan Kasanin, with the visitor to the Museum, 1937
AJ-38-ZF-3

331.

Документ: Извештај о стању и раду Етнографског музеја у Београду у периоду 1918-1930
AJ-38-63-167

Document: Report on the situation in and the work of the Ethnographic Museum in Belgrade, in the period 1918-1930
AJ-38-63-167

332.

Документ: Одбор Коларчеве задужбине и Управа Коларчевог народног универзитета, 1933
AJ-37-72-443

Document: Board of Kolarac Endowment Hall and the Board of Directors of the Kolarac People's University, 1933
AJ-37-72-443

333.

Документ: Дотације и помоћ државе културно просветним и научним установама у периоду 1919-1938
AJ-66-97-274

Document: Donations and aid of state to the cultural, educational and scientific institutions in the period 1919-1938
AJ-66-97-274

334.
Документ: Писмо чувара Народног музеја Владимира Петковића о потреби прегледа и обнове старих српских цркава, 17. новембар 1919
AJ-69-140-215

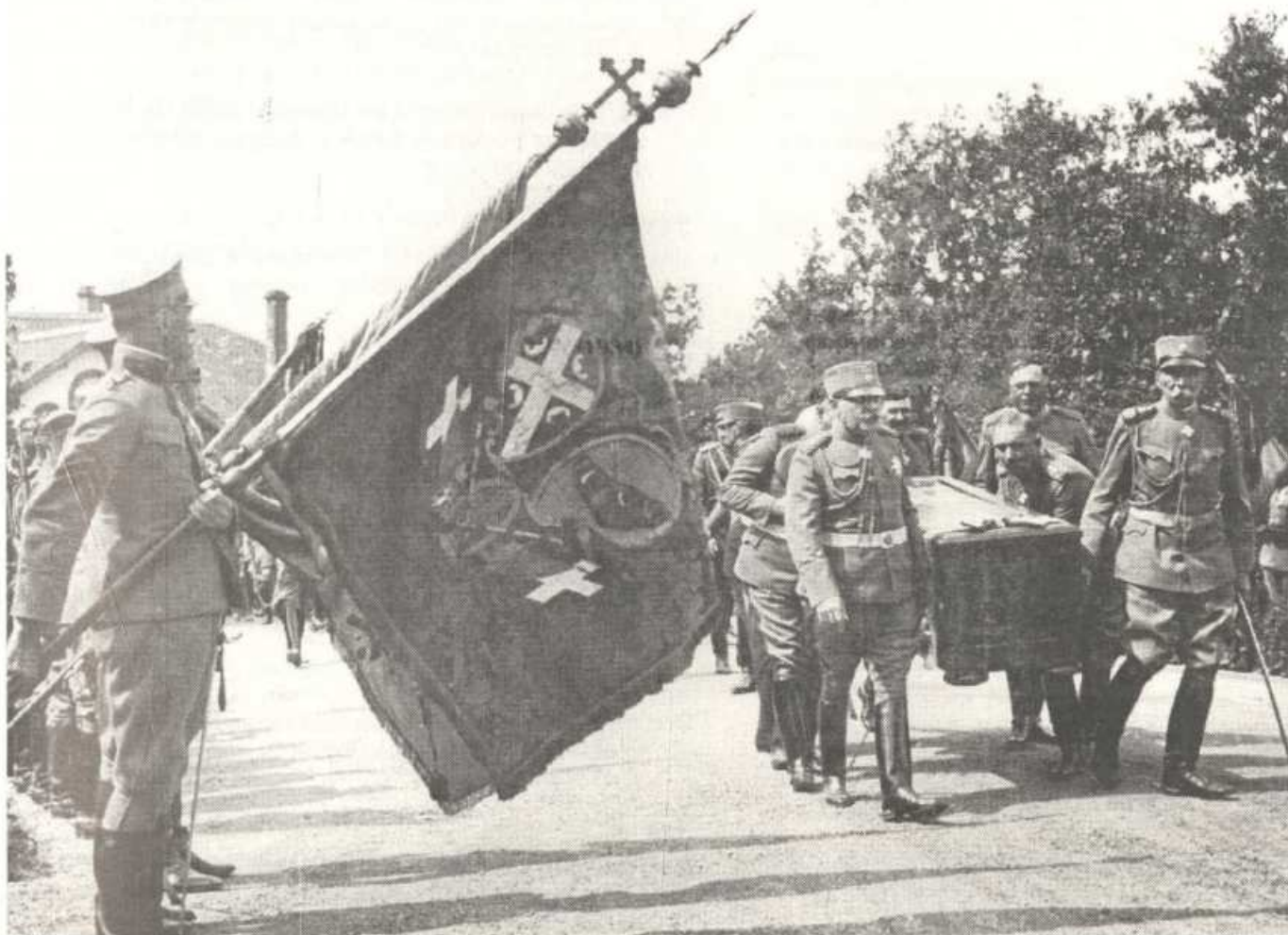
Document: Letter by the curator of the National Museum, Vladimir Petkovic, on the need for an inspection and reconstruction of the ancient Serbian churches, November 17, 1919
AJ-69-140-215

335.
Фотографија: Хиландар, 1930
AJ-74-3Ф-8

Photograph: Hilandar (Mount Athos), 1930
AJ-74-ZF-8

336.
Документ: Именовање комисије за проучавање оштећених објеката и избор зграде за библиотеку манастира Хиландара, 20. јул 1924
AJ-69-142-221

Document: Nomination of the commission for the study of the damaged structures and selection of the building for the library of the Hilandar Monastery, July 20, 1924
AJ-69-142-221

341.

342.

337.

Фотографија: Рушевине Његошеве капеле на Ловћену, 1924
AJ-69-145-225

Photograph: Remnants of Njegos' chapel on Mount Lovcen, 1924
AJ-69-145-225

338.

Документ: Предлог Одбора за пренос Његошевих костију да се капела на Ловћену изнова зида, 23. јануар 1924.
AJ-69-145-224

Document: Proposal of the Board for the transfer of Njegos' earthly remains, for the chapel on Mount Lovcen to be newly built, January 23, 1924
AJ-69-145-224

339.

Документ: Програм свечаности преноса Његошевих костију, 21. септембар 1925
AJ-69-145-224

Document: Program of celebrations on the occasion of the transfer of Njegos' earthly remains, September 21, 1925
AJ-69-145-224

340.

Фотографија: Задужбина Династије Карађорђевић на Опленцу, детаљ из цркве, 1930
AJ-74-3Ф-8

Photograph: Endowment of the Karadjordjevic dynasty at Oplenac Mount, detail from the church, 1930
AJ-74-ZF-8

341.

Фотографија: Изношење тела војда Карађорђа из тополске цркве приликом преношења на Опленец, 8. септембар 1930
AJ-74-Албум 1

Photograph: Procession taking the earthly remains of Vozd Karadjordje from the church in Topola, transferring them to the Oplenac Mount dynasty crypt, September 8, 1930
AJ-74-Album 1

342.

Фотографија: Откривање спомен – костурнице борцима Кумановске битке на Зебрњаку, октобар 1937
AJ-74-3Ф-2/39

Photograph: Inauguration of the Memorial Burial Grounds for the fighters of Kumanovo Battle, at Zebrnjak, October 1937
AJ-74-ZF-2/39

343.

Документ: Преглед развоја основних и средњих школа у ФНРЈ школске 1945/46. године у поређењу са школском 1940/41
AJ-315-4-4

Document: Survey of the development of primary and secondary schools in the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ) in the school year 1945/46, in comparison with the school year 1940/41
AJ-315-4-4

344.

Документ: Преглед анафалетских течајева и народних универзитета у ФНРЈ, 1945-1946
AJ-315-4-4

Document: Survey of analphabetic courses and people's universities in the Federal People's Republic of Yugoslavia, 1945-1946
AJ-315-4-4

345.

Документ: Списак школских објеката који ће се на територији НР Босне и Херцеговине градити 1948
AJ-315-5-5

Document: List of school buildings which shall be constructed in the territory of the People's Republic of Bosnia and Herzegovina in the year 1948
AJ-315-5-5

346.

Документ: Бројно стање уписаних студената на свим факултетима Универзитета у Београду у школској 1947/48
AJ-315-11-30

Document: Number of students enrolled at all the Faculties of the University of Belgrade in the academic year 1947/48
AJ-315-11-30

347.

Документ: Општи преглед стања научноистраживачких установа са предлозима за њихово решење, 1951
AJ-40-48-129

Document: General review of the situation in the scientific and research institutions, with the proposal for the solution of problems, 1951
AJ-40-48-129

348-349.

Фотографије: Јосип Броз Тито у посети Институту у Винчи приликом пуштања у погон нуклеарног реактора, 1958
AJ-177-3Ф-1

Photographs: Josip Broz Tito visits the Institute in Vinca, on the occasion of putting in operation of the nuclear reactor, 1958
AJ-177-ZF-1

350.

Документ: Уредба о оснивању Југословенског драмског позоришта, 30. јул 1947
AJ-50-14-348

Document: Decree on establishment of the Yugoslav Drama Theatre, July 30, 1947
AJ-50-14-348

351.

Документ: Уредба о оснивању Новинарске и дипломатске високе школе, 30. август 1948
AJ-50-15-63

Document: Decree on establishment of the High School for Journalism and Diplomacy, August 30, 1948
AJ-50-15-63

352.

Документ: Уредба о оснивању и делокругу рада Академије за позоришну уметност 11. децембар 1948
AJ-50-15-103

Document: Decree on establishment and scope of work of the Academy for Theatrical Arts, December 11, 1948
AJ-50-15-103

353.

Документ: Списак чланова Комисије за преглед филмова за јавно приказивање, 24. август 1950.
AJ-147-1-1

Document: List of members of the Commission for inspection of films for public viewing, August 24, 1950
AJ-147-1-1

354.

Документ: Протест информативног центра УН у Београду збор одлуке Комисије за преглед филмова о забрани јавног приказивања филма "The Grand Design", 3. октобар 1951
AJ-147-3-4

Document: Protest of the Information Center of the United Nations in Belgrade because of the decision of the Commission for inspection of films to prohibit public projection of the film "The Grand Design", October 3, 1951
AJ-147-3-4

355.

Документ: Поновљени захтев Зета филма Савезној комисији за преглед филмова да оцени Реноаров филм "Велика илузија", 29. јануар 1959
AJ-147-3-4

Document: Renewed request of Zeta Film to the Federal Commission for inspection of films to re-evaluate the film by Renoir "The Great Illusion", January 29, 1959
AJ-147-3-4

356.

Фотографија: Сцена из мјузикла "Коса", Београд, Атеље 212, 1968
AJ-3Ф НИРО "Комунист"-16/19405

Photograph: The scene from the musical "Hair" in Belgrade, Atelje 212, 1968
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/19405

357.

Фотографија: Сцена из филма Александра Петровића
"Скупљачи перја" награђеног на фестивалу у Кану 1967
АЈ-ЗФ НИРО "Комунист"-16/19446

*

Photograph: The scene from the film by Aleksandar Petrovic
"Feather's Collectors", awarded the prize at the Cannes Film
Festival, 1967
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/19446

358.

Фотографија: Отварање Феста, 1974
АЈ-ЗФ НИРО "Комунист"-16/19451

*

Photograph: Opening of the FEST, Film Festival in Belgrade, 1974
AJ-ZF NIRO "Komunist"-16/19451

Верски живот

Religious Life

359.

Документ: Указ о васпостављању Српске патријаршије, 10.
септембар 1920
АЈ-69-1-1

*

Document: Decree on the establishment of Serbian Patriarchate,
September 10, 1920
AJ-69-1-1

360.

Документ: Избор првог српског патријарха обновљене
Патријаршије, 12. новембар 1920
АЈ-69-1-1

*

Document: Election of the first Serbian Patriarch of the renewed
Patriarchate, November 12, 1920
AJ-69-1-1

361.

Плакат: Програм свечаности устоличења патријарха српског
у Пећи, 24. август 1924
АЈ-69-2-2

*

Poster: Program of celebrations on the occasion of enthronement
of the Serbian Patriarch in Pec, August 24, 1924
AJ-69-2-2

362.

Документ: Меморандум Светог архијерејског синода Српске
цркве поводом избацивања обавезног предавања
веронауке у школама, 10. март 1921
АЈ-69-146-225

*

Document: Memorandum of the Holy Archierarcal Synod of the
Serbian Orthodox Church on the occasion of abolishment of
the mandatory teaching of religion in schools, March 10, 1921
AJ-69-146-225

363.

Документ: Извештај о претварању католичког празника Тијелово
у Бањалучкој цркви у политички скуп, 31. мај 1923
АЈ-69-182-291

*

Document: Report on turning of the Catholic holiday of Corpus Christi
in the Banja Luka church into a political rally, May 31, 1923
AJ-69-182-291

ПРОГРАМ

свечаности историјског чина устоличења Његове Светости Патријарха Српског у Пењи.

1. На дан 25. августа око 15... часова по подне стиге из Митровица у Пећ Његова Светост Патријарх Дожитије са ГГ. Архиепископа, својим пратиоцима и поштомним члановима Државног Одбора.

ДОЧЕК код тријумфалне капије испред Манастира. Представнички власти, свештенство, наставници, ученици свих школа и народ дочекују Њ. Св. Патријарха, који поздравља председника Општине Пећке и његовог главног, а члан Епарх. Командатора Кр. Поповића у име свештенства. Војна музика изводи свечане марше. Одатле поздравља Манастир Патријархије с лавом. Свештеници и ученици пекују трошар „Благословен јеси Христ Боже наш“.

ПРЕД ЦРКВОМ, Старшина са братством дочекује Његову Светост Патријарха, пољуби му на челу крст Цара Душана и чудотворну икону Богородице а потом жутом подривом Њ. Св. Патријарха.

У ЦРКВИ жутом сунчањем кратко молибе а љубом прозивом коленасту Краљу и Патријарху, по том Патријарх са Архиепископом одлази у двор.

2. На дан 26. августа, око 16 часова стигну у Пећ представници различитих институција, научних, верско-просветних организација, народни посланици и Прво Београдско Певачко Друштво.

3. На дан 27. августа у 11... часова уочи Велике Госпође — Беоње. Свечано изаше тимом, обилазећи почетак свечаности.

4. На дан 27. августа око 17... часова стигну у Пећ чланови Краљевске Владе, Председничко Народно Саветишце, бивши Министри Председничког и Министри Вера и највиши представници осталих министерија у Држави. Код Општинског култе свечан дочека од стране државних и грађанских власти, председника Светог Архиепископског Сабода и свештенства, школа и грађанства.

По поздраву од стране Председника Општине, Месног Одбор у Пећи врши узаматну гостоју.

Пратећи корпорација од стране чланова Краљевске Владе је у Општинском Начелству.

5. На дан 28. августа у 6 часова најутра топовске пуцаје оглашују почетак свечаности.

У 6 часова ујутру Месно Српског Свештенства, а потом оштити поже.

У 8... часова топови оглашују почетак свечане Архиепископске литургије.

У 9 часова стигну Његова Величанства Краљ и Краљица са свитком. Доше са поштом четив код врата казарне.

Званичан дочек код врати Православне Цркви.

Председник Суда Општине вароши Пећи поднех Његовом Величанству Краљу са и хладн. После свечаног поздрава Његова Величанства узаше у спредне одеје.

У 9... часова Његова Величанства Краљ и Краљица поздраве у Цркви.

Поздраве оглашују музика топова.

Од врата до манастира Патријархије шлатор војске са лавом и наставницима из народа, а са свих корпорација и школа.

Поздрав се креће овим редом:

а) Кола у којима је Маршал Двора са чла-

нов Државног Одбора за ову свечаност;

б) Полусколарска с фанфарам на челу;

в) Два Краљева пијера на коњима;

г) Свечана кола у којима су Његова Величанства Краљ и Краљица;

д) Полусколарска Краљеве Гарде;

е) Дежурни Ађуџант и Ординар;

ж) Кола у којима су Министар Председник Народно Саветишце;

з) Кола у којима су Министар Вера и Председник Државног Савета;

и) Кола у којима су Министар Војске и Морнарице и Министар Двора;

к) Кола у којима су начелник Генерал штаба и Командант Армије;

л) Кола у којима су Управник Двора и члан Државног Одбора за ову свечаност;

м) Кола у којима су Велики Жуљан и члан Месног Одбора.

Његова Величанства Краља и Краљицу при узлазку у Цркву дочекују четири Епископа и свештеници у прописном оделу. У позлици има Крст и Гласило на челу, а на задњици иконе у Цркви врши се мисаосме.

Код се узашу места, одређења за Његова Величанства, наставе је Свете Литургије.

Пошто се стигну Буди ина Господице, креће се из манастира и извршавају индигнују трибини у пољу „Приворна“ ЦРКВЕНА ЛИТИЈА по наредбу:

а) Његова Величанства Краља и Краљица у 2 реда: 3 и 5;

б) Његова Величанства Краља и Краљица у 2 реда: 1 и 7;

в) Његова Величанства Краља и Краљица у 2 реда по 7;

г) Његова Величанства Краља и Краљица у 2 реда по 7;

д) Музика изводи марш: Југосл. марш од Ловорана;

е) Ученици В разреду Основне Школе у Пењи по 8 у реду;

ж) Ученици највишег разреда Пећке Гимназије по 8 у реду;

з) Хор уџина Богословије у Првину по 8 у реду;

и) Ордер музика Краљеве Гарде;

к) Хор Пећког Београдског Певачког Друштва;

л) Четири фанона;

м) 12 свештеника у фанонима по 6 у реду;

н) Десет и део поред носива неба ише клавир Патријархије; наставе два свештеника, а на челу има жутом командант Армије и први Ађуџант;

о) Два неба ГГ. Председника Министарског Савета и Народно Саветишце; на њима ГГ. Министри, Војводе и Велики Подмарш;

п) Света Његова Величанства Краља и Краљица. Председника Државног Савета Расшире, Главне Комитаре, Амбасадор Наука, Ресурса Универзитета, Народни посланици по 4 у реду;

р) Суд и Одбор Општине Вароши Пећи;

с) Чланови Државног и Месног Одбора за ову свечаност по 8 у реду;

д) Начелници Министарства;

е) Представници културно-просветних корпорација;

ж) Свештенство и државно чиновничтво вароши Пећи;

з) Сва иду по 8 у реду;

и) 16 војника Краљеве Гарде;

к) Лав позорка дође до одређеног места — подигнуте трибини труба засвират: Мирно! Тада почиње Благозарење.

По завршетку Благозарена настаје рени трупа. По рељеју Његова Величанства Краљ и Краљица поздраве до одређеног места по истом реду како су и дошли, а летија се краља у манастир.

У 13... часова свечан обед у манастиру Патријархије који даје Његова Светост Патријарх.

6. ПО ПОДНЕ ИСТОГА ДАНА на истом месту где је било благозарене у 15... часова постројене војске и народа како је то било и за време благозарена, реде припреме за народну свечаност.

У 15... часова долазе Његова Величанства Краљ и Краљица.

Код Његова Величанства Краљ и Краљица са њиховим свитком стигну музика интонира народну левицу.

Настаје Народна свечаност с овим програмом:

а) Прво Београдско Певачко Друштво: Сај Дел... саваја;

б) Марш за пратњу музике изводи Краљева Гарда;

в) Музика изводи марш: Југосл. марш од Ловорана;

г. Чланови Сепланског Пазоришта изводе један чин из комедије „Земље Раваница“;

д) Прво Београдско Певачко Друштво: II ринет;;

е) Музика интонира: Српски Потпуре од Седмачка;

ж) Г. Министар Вера декорише одликована лива свога ресора, а Његова Светост Патријарх поддељује лична одликова и чинове свештенику;

з) Ордер Краљеве Гарде изводи витешке војничке игре уз пратњу музике;

и) Музика интонира: Свадбу са истока од Проксимала.

За овак се Њ. Величанство Краљ и Краљица са својим свитком иду до вароши.

Настаје народно весеље.

7. У вече осветљење вароши а у 21 час Балзама у част Њ. Св. Патријарха.

21... часова Војна музика, Прво Београдско Певачко Друштво и чланови Народног Благораша приређују концерт за народ у парку вароши.

8. На дан 29. августа у 5... часова ујутру поздраве оглашују музика топова.

У манастиру се драж: Анкетист (кључ) Са, Краљу Стојану Дечанском, којом пратиоци Његова Величанства Краљ пали историјске Свештенике Мелане.

Зетски вратан молибе са Хавном Краљу и „Тебе Бога хвалила“

Из Канцеларије Државног Одбора за свечаност историјског чина устоличења Његове Светости Првог Патријарха испостављене Српске Православне Патријархије, ВБр. 15103 од 24. августа 1924 год. у Пењи.

364.

Документ: Закључци муслиманских великодостојника са конгреса у Косовској Митровици, сазваног поводом реформи медреса у јужној Србији и Санџаку, 1927
AJ-69-308-477

Document: Conclusions of the Muslim dignitaries brought at the Congress in Kosovska Mitrovica, convened on the occasion of the reforms of madressa in the Southern Serbia and Sandzak, 1927
AJ-69-308-477

365.

Карта: Географски распоред Југословена према већинама у општинама, 1939
AJ-138-7-56

Map: Geographic layout of the Yugoslavs according to the majorities in municipalities, 1939
AJ-138-7-56

366.

Документ: Писмо председника Бискупске конференције Алоџија Степинца Јосипу Брозу о односу државе и цркве, 24. новембар 1945
AJ-144-1-4

Document: Letter of the President of the Bishops Conference, Alojzije Stepinac, sent to Josip Broz, regarding the relations between State and Church, November 24, 1945
AJ-144-1-4

367.

Документ: Оснивање Савеза удружења православног свештенства ФНРЈ, 3. март 1949
AJ-144-2-29

Document: Establishment of the Alliance of the Associations of the Orthodox Clergy of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), March 3, 1949
AJ-144-2-29

368.

Документ: Извештај о снабдевању свештенства у ФНРЈ, 16. јул 1949
AJ-144-2-43

Document: Report on the provisioning of the clergy in the FNRJ, July 16, 1949
AJ-144-2-43

369.

Документ: Реферат председника верске комисије ФНРЈ "О данашњем жалосном стању на нашем православном Богословском факултету", 7. јул 1949
AJ-144-2-46

Document: The report of the president of the religious commission of the FNRJ "On today's pitiful state at our Orthodox Theological Faculty", July 7, 1949
AJ-144-2-46

370.

Документ: Разговор патријарха СПЦ Гаврила са председником Државне комисије за верска питања, 2. март 1950
AJ-144-3-64

Document: Talks between Patriarch of the Serbian Orthodox Church, Gavriilo, and the president of the State Commission for Religious Affairs, March 2, 1950
AJ-144-3-64

371.

Документ: Питање опорезивања клера и цркве у ФНРЈ, 6. март 1952
AJ-144-6-106

Document: Question of taxation imposed on clergy and church in the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), March 6, 1952
AJ-144-6-106

372.

Документ: Верске школе и верска штампа у ФНРЈ, 1. децембар 1953
AJ-144-5-86

Document: Religious schools and religious publications in the Federal People's Republic of Yugoslavia, December 1, 1953
AJ-144-5-86

373.

Документ: Црква у ФНРЈ, 1953
AJ-144-8-131

Document: Church in the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ), 1953
AJ-144-8-131

374.

Документ: Извештај о догађајима у призренској Богословији приликом демонстрација против италијанских аспирација на Трст, 12. април 1952
AJ-144-6-120

*

Document: Report on the events in the Prizren Theological School during the demonstrations against the Italian aspirations on Trieste, April 12, 1952
AJ-144-6-120

375.

Документ: Писмо митрополита црногорско-приморског Арсенија Брადваревића председнику Јосипу Брозу због неправилности у судском поступку и притисака на свештенство, 1954
AJ-144-11-196

*

Document: Letter of the Montenegro-Coastal Adriatic Metropolitan Arsenije Bradvarevic sent to President Josip Broz on the occasion of irregularities during the court procedures and pressures on clergy, 1954
AJ-144-11-196

376.

Документ: Пресуда Врховног суда НР Црне Горе против митрополита црногорско-приморског Арсенија Брადваревића, 13. септембар 1954
AJ-144-11-196

*

Document: Judgment of the Supreme Court of the People's Republic of Montenegro against the Montenegro-Coastal Adriatic Metropolitan Arsenije Bradvarevic, September 13, 1954
AJ-144-11-196

377.

Документ: Извештај о обиласку православних цркава на подручју Баније, Кордуна, Лике, Далмације и Босанске крајине, 1956
AJ-144-19-244

*

Document: Report on the visit to the Orthodox churches in the area of Banija, Kordun, Lika, Dalmatia and Bosnian Krajina, 1956
AJ-144-19-244

378.

Документ: Говор патријарха Германа у Скопљу о аутономној Македонској православној цркви, 19. јул 1959
AJ-144-41-371

Document: Speech of Patriarch German in Skopje about the autonomus Macedonian Orthodox Church, July 19, 1959
AJ-144-41-371

379.

Документ: Преглед свештеника, цркава, џамија, верских школа и верске штампе по народним републикама, 1959
AJ-144-40-343

*

Document: Survey of clergy, churches, mosques, religious schools and religious press according to the people's republics, 1959
AJ-144-40-343

380.

Документ: Изградња и поправка црквених објеката у ФНРЈ у периоду 1950-1959
AJ-144-40-343

*

Document: Construction and reconstruction of church buildings in the Federal People's Republic of Yugoslavia (FNRJ) in the period 1950-1959
AJ-144-40-343

381.

Фотографија: Београд (Теразије) двадесетих година
AJ-38-3Ф-1

Photograph: Belgrade (Teraziје) in the 1920s
AJ-38-ZF-1

382.

Фотографија: Збор земљорадничких задруга на стадиону
"Југославије", 1934
AJ-74-Албум 3

Photograph: Rally of the farming cooperatives at the
"Jugoslavija" stadium, 1934
AJ-74-Album 3

383.

Фотографија: У предаху на војним маневрима код Брчког, 1935
AJ-38-3Ф-2

Photograph: Recess during the military maneuvers near Brcko,
1935
AJ-38-ZF-2

384.

Фотографија: Недеља на Београдском хиподрому, 1940
AJ-74-Албум 16

Photograph: Sunday at the Belgrade Hippodrome (Horse
Races), 1940
AJ-74-Album 16

385.

Плакат: Наредба команданта Београда о замрачењу града
и штедњи електричне енергије, 25. новембар 1944
AJ-49-1-1

Poster: Order of the Commander of Belgrade on the blackout of
the city and the savings of electricity, November 25, 1944
AJ-49-1-1

386.

Фотографија: Обнова и изградња земље, 1946
AJ-Збирка фотографија-Албум „Обнова”

Photograph: Reconstruction and building of the country, 1946
AJ-Collection of photographs-Album „Reconstruction”

387.

Плакат: Пропаганда штедње струје, 1949
AJ-59-9-36

Poster: Propaganda for the electricity savings, 1949
AJ-59-9-36

388.

Фотографија: Детаљ из сеоског живота, 1950
AJ-31-3Ф-1

Photograph: Detail from the rural life, 1950
AJ-31-ZF-1

НАРЕДБА број 4 КОМАНДАНТА ГРАДА БЕОГРАДА

Са обнављањем електричне централе појачаваће се освет-
љеност Београда. С обзиром да рат још није завршен, фронт није
тако далеко, а постоји могућност ноћног бомбардовања града од
зликовачких фашистичких авијатичара, који су и до сада небројено
пута бомбардовали невојничке објекте где су највише страдали неза-
штићени становници градова и села. Ради свега тога, а и због немар-
ности и алковости појединаца, наш град би могао имати нежељене
жртве, с тога

Наређујем:

- 1) Замрачење града Београда.
- 2) Све установе државне као и приватне зграде имају бити потпуно замрачене, тј. да светлост не продира напоље.
- 3) Дирекција трамваја и осветљења да укине сва осветљења по улицама, разрушеним и накуштеним зградама.
- 4) Да се прекине са употребом термичке струје, због преоптерећености електричне централе.
- 5) Да се обустави употреба лифтова.
- 6) Знак за напласан непријатељских авиона је: виши пута кратки, а престанак опасности један дуги звук сирена.

Свима онима који се не буду придржавали ове Наредбе укинуће се светло и биће најстрожије кажњени.

Смрт фашизму — Слобода народу!

КОМАНДАНТ ГРАДА БЕОГРАДА
Генерал - мајор

ЉУБОДРАГ Н. ЂУРИЋ, с.р.

25 новембра 1944 год.

386.

389.

Фотографија: Борба за заштиту здравља становништва, 1950
AJ-31-3Ф-1

Photograph: Fight for the health protection of the population, 1950
AJ-31-ZF-1

Уништавање архивске грађе
Destruction of the Archives Material

390.

Документ: Распис Министарства просвете о забрани уништавања архивске грађе, 8. април 1926
AJ-69-153-232

Document: Decree of the Ministry of Education on the prohibition of destruction of the archives material, April 8, 1926
AJ-69-153-232

391.

Документ: Извештај о нападу четника на жандармерију у Ариљу при чему су страдале архиве општинских надлештава, 22. август 1941
AJ-7-3-41

Document: Report on the attack of Chetnicks on the police station in Arilje when the archives of the municipal authorities were destroyed, August 22, 1941
AJ-7-3-41

392.

Документ: Забрана предаје архива као старе хартије без контроле стручних архивских чиновника, 23. март 1946
AJ-314-11-13

Document: Prohibition of handing over of the archives as waste paper without the control of professional archives officials, March 23, 1946
AJ-314-11-13

393.

Документ: Саслушање Лазара Ђелача у вези са уништењем једног дела Земунског архива, 3. новембар 1947
AJ-314-4-4

Document: Interrogation of Lazar Celap in connection with the destruction of one part of the Zemun archives, November 3, 1947
AJ-314-4-4

394.

Документ: Питање реституције докумената који се налазе у Државном архиву у Бечу, опљачканих из архива Сремских Карловаца и Баната, 14. април 1948
AJ-50-4-73

Document: Question of restitution of documents kept in the State Archives in Vienna, plundered from the archives in Sremski Karlovci and Banat, April 14, 1948
AJ-50-4-73

395.

Документ: Уништење четири вагона непрегледаних старих архивалија града Крагујевца, 10. мај 1949
AJ-317-77

Document: Destruction of four wagon-loads of unexamined old archives materials of the city of Kragujevac, May 10, 1949
AJ-317-77

396.

Фотографија: Зграда Савезног МУП-а, ракетирана у ноћи 2/3. априла 1999. при чему је уништен део архивске грађе Архива Југославије, 1999
AJ-Архива писарнице

Photograph: Building of the Federal Ministry of Interior Affairs, shelled in the night between April 2/3, 1999 when one part of the Archives of Yugoslavia material was destroyed, 1999
AJ-Archives registry office

МИНИСТЕРСТВО КУЛТУРЕ И ТИШТИНЕ
ОПШТИНА БЕОГРАД
бр. 409
23-3-1946
БЕОГРАД

ПРЕДСЕДНИШТВО МИНИСТАРСКОГ САВЕТА ФНРЈ.
БЕОГРАД

У неким архивима појединих установа и надлежних извршних органа културно-историјског значаја по историјској, привредној и културној вредности, често се налазе да се те архиве, ма да вероватно у њима има неких докумената, предају предузетима за предају хартије. У таквим случајевима овај предлаже:

Овај дан (17-III-1946 год.) извршио је у "Политике" одаз Државног предузећа за промет отпалога у Београду, који доноси так архивни материјал, једног дела архива у складу хартије архиве предају Предузећу, хартију и архивне надлежности и установе за трезовану предају без контроле стручних архивских чиновника. На тај начин, мако што се извршило, често многа вредна докумената би пронишле.

У овим случајевима моли се Председништво Министарског савета, да изврши задату мерење свима министарствима и установама, да у случајевима предаје архива или једног дела архива архиви или установи која тога рачуна о архивским документима. Архивне архиве би, преко својих стручних лица, извршиле предају или би онај део, који има научно-културног значаја, био предат најближој архивској архиви на обраду и чување.

ОШТ ФАКШИН-ОДБОРА БАРСЛУ:

ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ТИШТИНЕ
бр. 409
23-3-1946
БЕОГРАД

Из Комитета
Комитет за културу и
уметност,
М. В. Селиванов
(М. Селиванов)

Скраћенице

АВНОЈ	- Антифашистичко веће народног ослобођења Југославије
АЈ	- Архив Југославије
ДФЈ	- Демократска Федеративна Југославија
ЗФ	- Збирка фотографија
ИК	- Извршни комитет
ЈРЗ	- Југославенска радикална заједница
КЕБС	- Конференција за европску безбедност и сарадњу
КИ	- Комунистичка Интернационала
КЈ	- Краљевина Југославија
КПЈ	- Комунистичка партија Југославије
КПСС	- Комунистичка партија Совјетског Савеза
Краљевина	
СХС	- Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца
МУП	- Министарство унутрашњих послова
НАТО	- Северноатлантска уговорна организација
НДХ	- Независна Држава Хрватска
НИРО	- Новинска издавачка радна организација
НКОЈ	- Национални комитет ослобођења Југославије
НОВ	- Народноослободилачка војска
НР	- Народна Република
ООСК	- Основна организација Савеза комуниста
ПО	- Политичко одељење
САД	- Сједињене Америчке Државе
СИБ	- Савезно извршно веће
СКЈ	- Савез комуниста Југославије
СКОЈ	- Савез комунистичке омладине Југославије
СПЦ	- Српска Православна Црква
СР	- Социјалистичка Република
СРЈ	- Савезна Република Југославија
СССР	- Савез Социјалистичких Совјетских Република
СФРЈ	- Социјалистичка Федеративна Република Југославија
УН	- Уједињене нације
УНРРА	- Администрација Уједињених нација за помоћ и обнову
ФНРЈ	- Федеративна Народна Република Југославија
ХСС	- Хрватска сељачка странка
ЦК	- Централни комитет
ЦК СК	- Централни комитет Савеза комуниста

Abbreviations

AVNOJ	- Anti-fascist Council of People's Liberation of Yugoslavia
AJ	- Archives of Yugoslavia
DFJ	- Democratic Federal Yugoslavia
ZF	- Collection of photographs
IK	- Executive Committee
JRZ	- Yugoslav Radical Community
KEBS	
(CSCE)	- Conference on Security and Cooperation in Europe
KI	- The Communist International
KJ	- Kingdom of Yugoslavia
KPJ	- Communist Party of Yugoslavia
KPSS	- Communist Party of Soviet Union
Kraljevina	
SHS (SCS)	- Kingdom of Serbs, Croats and Slovenians
MUP	- Ministry of Internal Affairs
NATO	- The North Atlantic Treaty Organization
NDH	- Independent State of Croatia
NIRO	- News Publishing Firm
NKOJ	- National Liberation Committee of Yugoslavia
NOV	- People's Liberation Army
NR	- People's Republic
OOSK	- Basic Organization of the Communist League
PO	- Political Department
SAD (USA)	- United States of America
SIV	- Federal Executive Council
SKJ (LCY)	- League of Communists of Yugoslavia
SKOJ	- Alliance of the Communist Youth of Yugoslavia
SPC	- Serbian Orthodox Church
SR	- Socialist Republic
SRJ (FRY)	- Federal Republic of Yugoslavia
SSSR (USSR)	- Union of the Socialist Soviet Republics
SFRJ (SFRY)	- Socialist Federal Republic of Yugoslavia
UN	- United Nations
UNRRA	- United Nations Relief and Rehabilitation Administration
FNRJ	- Federal People's Republic of Yugoslavia
HSS	- Croat Peasant Party
CK	- The Central Committee
CK SK	- The Central Committee of the Communist League

11000 Београд, Васе Пелагића 33

Тел. 650-743, 650-755, 650-734

Факс 652-740, Пош. факс 65

e-mail arhiv@gov.yu

<http://www.gov.yu/arhiv>